

RÝMAŘOVSKÝ HORIZONT

10/2005

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

Ročník VII.

Vyšlo 27. 5. 2005

Cena 10 Kč

Profesor Valtr Komárek představil v Rýmařově svou knihu Kronika zoufalství a naděje

Ředitelé škol vedli neformální diskusi s náměstkyní hejtmana Jaroslavou Wenigerovou

Nejstarší muž Rýmařova, pan Rudolf Ziegler, oslavil 94 let

Prezentaci sportovních tříd na ZŠ Jelínkova podpořili trenér Žalčík a běžkař Magál

Po čtyřiaadvacáté měli příznivci motoristického sportu příležitost fandit motokrosovým závodníkům v Ondřejovské dolině

Aktuálně z města

O osadní výbory v Harrachově a Edrovicích není zatím zájem

V pondělí 16. května se uskutečnilo jednání Rady města Rýmařova. Radní přijali celkem šestašedesát usnesení, z nichž patnáct mělo charakter doporučení pro jednání zastupitelstva města.

Rada města vzala na vědomí zprávy o hospodaření Střediska volného času, Městské knihovny a Městského muzea Rýmařov, společnosti Sovinecko, o. p. s., a zprávu o osadních výborech v místních částech města Rýmařova. Osadní výbory pracují v Jamarticích, Janovicích, Ondřejově a Stránském. Schází se nejméně jedenkrát za měsíc a snaží se řešit problémy místních částí, které zastupují. Požadavky osadních

výborů ovšem mnohdy překračují reálné možnosti města. Jednání výborů se často zúčastňuje starosta města. V místních částech Harrachov a Edrovice není prozatím ze strany občanů snaha osadní výbory ustavit. Podstatnou část usnesení rady města tvořily majetkové záležitosti týkající se pronájmů.

Rada města jmenovala dle § 84 odst. 2 písm. h) zákona o obcích Františka Zieglera do funkce člena dozorčí rady Městských služeb Rýmařov za zemřelou RNDr. Milenu Macháčkovou. Do funkce předsedy komise sociálních věcí a zdravotnictví a současně do funkce člena komise

životního prostředí a výstavby rada jmenovala novou zastupitelku Marii Volkovou.

Radní vzali na vědomí zprávu o hospodaření společnosti Nemocnice, s. r. o., Rýmařov za rok 2004. Rozsáhlý materiál obsahuje stanovisko auditora, výroční zprávu za rok 2004, zprávu dozorčí komise a všechny potřebné výkazy roční účetní uzávěrky. Auditor a dozorčí rada neupozorňuje na žádná negativa. Z výkazů je zřejmé, že se společností podařilo snížit ztrátu hospodaření z 3 079 tis. na 449 tis. Kč. Projevila se tak opatření k racionalizaci provozu přijatá společníky. Město prodalo svůj podíl ve společnosti na jaře letošního roku.

Poskytnutí finančních příspěvků

Rada města schválila poskytnutí finančního příspěvku ve výši 8 000 Kč FC Jamartice na vybudování vodovodní a elektrické přípojky do šaten na fotbalovém hřišti a příspěvek ve výši 5 000 Kč oddílu stolního tenisu SVČ Rýmařov na pořádání exhibice ve stolním tenisu. Radní dále schválili poskytnout Základní škole Jelínkova finanční příspěvek ve výši 30 000 Kč na letní soustředění žáků sportovních tříd. V červenci letošního roku stráví 25 dětí více než týden v tréninkovém středisku Univerzity Palackého v Olomouci, kde se mohou zaměřit na cyklistiku, kanoistiku či plavání.

Rada dále schválila finanční příspěvek Střednímu odbornému učilišti a Odbornému učilišti Rýmařov ve výši 2 500 Kč na společný projekt středních škol Polsko - Czechy: Euroregion Praděd. Příspěvek ve výši 5 000 Kč schválila rada udělit Střední soukromé odborné škole Prima na sportovní turnaj ve florbalu a košíkové, který se uskuteční v září letošního roku ve spolupráci s SOU a OU Rýmařov. Finanční příspěvek ve výši 2 000 Kč schválila rada poskytnout Středisku volného času na účast člena tanečního kroužku na mistrovství Evropy v Rakousku.

Fotbalové hřiště v Jamarticích

Oprava údajů

V článku *Právnícké osoby budou mít parkovací karty levnější*, který byl otištěn v RH č. 8/2005, byly uveřejněny mylné informace. Rada města Rýmařova schválila 18. dubna 2005 změnu ceny za **parkovací**

karty na nám. Míru pro fyzické a právnické osoby. **Jednotná platba** v letošním roce bude činit **360 Kč** na rok nebo její poměrnou měsíční část (změna přílohy č. 2 nařízení města č. 1/2005, o placeném stání na

místních komunikacích). Schválená úprava pro příští rok nepočítá se změnou ceny za parkovací karty na náměstí Míru. Za chybné uveřejnění se čtenářům omlouváme. *Redakce*

Známe nového ředitele Základní školy v Rýmařově?

Ve středu 18. května se konalo na Městském úřadě v Rýmařově výběrové řízení na funkci ředitele Základní školy Rýmařov, která vznikne sloučením stávajících dvou základních škol. V konkurzní komisi zasedli: předseda Ing. Jaroslav Kala (zástupce zřizovatele), Ing. Soňa Kovářiková (zá-

stupkyně zřizovatele), Mgr. Ivan Tuček (inspektor České školní inspekce), Mgr. Věra Kuchařová (zástupkyně odboru školství Krajského úřadu Moravskoslezského kraje) a Mgr. Jan Zaoral, ředitel Základní školy v Bruntále (odborník v oblasti státní správy ve školství).

O místo ředitele Základní školy Rýmařov se ucházeli čtyři zájemci: současný ředitel Základní školy I. máje Mgr. Miloslav Horký, jeho zástupce Mgr. Jiří Gajdoš, zástupce ředitele pro II. stupeň Mgr. Jan Kučera a zástupce ředitele pro I. stupeň Mgr. Vlastimil Baran, oba ze

Základní školy Jelínkova. Konkurzní komise doporučila zřizovateli do funkce nového ředitele ZŠ Rýmařov Miloslava Horkého. Pokud návrh konkurzní komise schválí rada města na nejbližším zasedání, měl by Miloslav Horký nastoupit do funkce od 1. září 2005. *JiKo*

Město změny dodavatele vody a provozovatele vodovodních sítí

Obce okresu Bruntál, do kterých dodává vodu a v nichž spravuje vodovodní síť společnost BRVOS Bruntál, s. r. o., usilují již delší dobu o to, aby se dodavatelem vody a správcem sítí stala společnost VaK Bruntál, a. s. Obce tuto společnost vlastní téměř devadesát procenty a starostové obcí jsou zajedno v tom, že obce jsou schopny spravovat zdroje vody, skupinový vodovod a síť v obcích lépe a laciněji, než je tomu dosud.

Starostové obcí již delší dobu usilují o převod správy sítí na VaK Bruntál, a. s., ale složitost smluvních a vlastnických vztahů a ekonomické zájmy soukromých osob jim prozatím toto řešení neumožňují. Společnost BRVOS Bruntál, s. r. o., vypověděla smlouvy o provozování vodovodních sítí ve městech Rýmařov a Bruntál, a proto od 1. 7. bude provozovat tyto sítě společnost VaK Bruntál, a. s. Město tedy bude od 1. 7. 2005 zásobováno vodou od jiného dodavatele a všichni odběratelé ve městě budou o této skutečnosti v blízké budoucnosti informováni odstupujícími i novým dodavatelem vody. Změna by neměla znamenat navýšení ceny vodného, spíše naopak.

V blízké budoucnosti budou pod správu VaKu přecházet postupně další obce okresu a konečným výsledkem by měla být správa v režii společnosti VaK, a. s., jejíž řídicí orgány - představenstvo a dozorčí rada - jsou složeny výlučně ze zástupců měst a obcí a mají v úmyslu provozovat rozvody vody za cenově přijatelných podmínek při současném rozvoji sítě a odstraňování jejích nedostatků.

VaK Bruntál, a. s., nový dodavatel vody, podává informace na tel. čísle: 554 710 298 (sl. Srubjanová).

Ing. Petr Klouda, starosta města Rýmařova

Senát schválil prodloužení lhůty pro výměnu řidičských průkazů

O dva roky prodloužila ve středu 18. května sněmovna termín výměny starých řidičských průkazů za nové. Původně měla výměna skončit letos v prosinci. Přival li-

dí a neschopnost úřadů výměny zajistit ale přivedly senát k myšlence termín o dva roky prodloužit. Sněmovna s tím souhlasila. Pokud návrh podepíše prezident,

řidiči s průkazy vydanými do konce roku 1993 budou mít čas na jejich výměnu až do prosince 2007. Ti, kteří průkazy dostali v letech 1994 až 2000, si je budou muset vyměnit do konce roku 2010. Až do roku 2013 budou mít na výměnu čas majitelé zbývajících řidičských průkazů, kteří je dostali nejpozději loni.

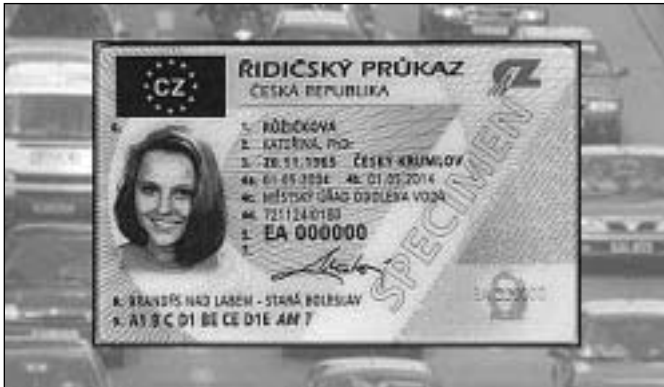
Od 1. května loňského roku se u nás vydávají řidičské průkazy se znakem EU. Jsou to různověrné plastové karty o velikosti 54 krát 86 milimetrů, jsou tedy o polovinu menší než stávající růžové v plastickém obalu.

Výměna starých řidičských průkazů se týká zhruba 3,5 mil. ři-

dičských průkazů (tj. více než polovina všech 6 mil. řidičských průkazů). Až doposud se každý rok vyrobilo 600 až 800 tisíc řidičských průkazů. Vlivem stávající paniky kolem výměny řidičských průkazů se počet žadatelů zdvojnásobil, takže se odhaduje, že se tento rok vyrobí 1,2 mil. řidičských průkazů. Pokud se situace na úřadech neuklidní, lze očekávat další navýšení žádostí v řádu statisíců. Dosavadní množství řidičských průkazů zatím nečiní tiskárně větší problémy, ale další rapidní navýšování žádostí by celý systém výroby neúměrně zatížilo.

JiKo

zdroj: Ministerstvo dopravy ČR

Ředitelé škol besedovali s náměstkyní Wenigerovou

V pondělí 9. května v 15 hodin se měly na náměstí Míru uskutečnit oslavy 1. výročí vstupu České republiky do Evropské unie. Hlavním organizátorem akce bylo Evropské informační středisko (EIS) při Střední soukromé odborné škole Prima s vedoucí Hanou Čoupkovou. Nápomocna byla rovněž vedoucí vychovatelka domova mládeže Ludmila Axmanová, která zajišťuje kulturní pořady a programy, a předseda EIS, starosta obce Dolní Moravice a krajský zastupitel Ladislav Velebný. Záštitu nad oslavami převzal místostarosta Rýmařova Jaroslav Kala. Vzhledem k tomu, že od rána panovalo velmi chladné a nestálé počasí - střídala se jedna dešťová přeháňka za druhou - padlo rozhodnutí akci odvolat. Dvouhodinový program oslav, ve kterém měly vystoupit například děti z mateřských škol, mažoretky SSOŠ Prima, dechovka SVČ Rýmařov, rodiče s dětmi z odboru Sport pro všechny TJ Jiskra

Rýmařov, taneční skupina Jes Aleny Tomeškové a další účinkující, se tedy nakonec nekonal. Na pozvání Evropského informačního střediska SSOŠ Prima a Ladislava Velebného přijela na zmíněnou akci náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje Jaroslava Wenigerová. Program byl tedy pozměněn a náměstkyně zavítala na SSOŠ Prima, aby se seznámila s problematikou soukromého středního školství. Informace obdržela prostřednictvím zřizovatele školy Milana Nehery, ředitele Pavla Nehery a zástupkyně ředitele školy Jarmily Labounkové. Náměstkyně Jaroslava Wenigerová se zajímala o počty přijatých studentů, o výši školného a ceny za ubytování, o to, jakým způsobem se škole daří získávat studenty daleko za hranicemi rýmařovského regionu, ale i Moravskoslezského kraje. Prohlédla si učebnu výpočetní techniky a cizích jazyků, navštívila školní knihovnu a kuchyni, která slouží studentům

oboru Cestovní ruch a management při výuce předmětu výživa a příprava pokrmů. Náměstkyně také navštívila kancelář pracovnice Hany Čoupkové a seznámila se s činností Evropského informačního střediska, Studentského informačního centra a cestovní agentury CEKA při SSOŠ Prima. Byla také informována o vydávání školního časopisu Prima Times, za který jeho redaktori obdrželi nedávno první místo v soutěži středních škol. Po návštěvě SSOŠ Prima čekali doktorku Wenigerovou v zasedací místnosti městského úřadu ředitelé rýmařovských mateřských, základních a středních škol spolu se starostou města Petrem Kloudou, místostarostou Jaroslavem Kalou, starostkou Horního Města Evou Machovou a starostou města Břidličná Miroslavem Volkem. Starosta Klouda náměstkyni hejtmana přivítal a vyzval přítomné k neformální a zcela volné diskusi

jak jinak než na téma školství. Ředitelé jednotlivých škol se živě zajímali o nová nařízení a prováděcí předpisy. Zazněla kritika na adresu ministerstva školství například v otázce přijímacích řízení na střední a vysoké školy. Sama náměstkyně přiznala, že ne všechno, co vzejde z ministerstva, je plně srozumitelné a problémy s tím pak mají nejen ředitelé škol, ale i někteří zaměstnanci krajského úřadu. Na besedě zaznělo mnoho zajímavých úvah. Srovnávaly se například podmínky žáků u nás a v zahraničí, otevřena byla problematika učňovského školství či mateřských škol, vyvstalo mnoho dalších problémů, které trápí české školství. Velmi živá a vskutku neformální beseda, která se protáhla téměř do večerních hodin, by pokračovala jistě velmi dlouho. PhDr. Jaroslava Wenigerová se však musela rozloučit a odcestovat zpět do Ostravy.

JiKo

Nejen o zoufalství a naději

Ve Středisku volného času se ve středu 18. května uskutečnilo zajímavé setkání občanů s profesorem Valtrem Komárkem nad jeho novou knihou **Kronika zoufalství a naděje**. Jde o román o 20. století, vycházející z velmi bohatých prožitků, životních zkušeností a také z důkladných znalostí událostí a vývoje společnosti v minulém století.

Nikoliv náhodou v úvodní části přečetl pan Komárek ze své knihy úryvek popisující zrůdný nápad osvětivských vrahů, kteří v koncentračním táboře zorganizovali pro děti, které zůstaly po zavražděných rodičích, školní „vyučování“ pod vedením učite-

lek, rovněž odsouzených k smrti. Učitelky pak po několika společně strávených týdnech vedou relativně šťastné děti na příkaz dozorců „na vycházku“, jejímž cílem jsou ocelová vrata plynové komory.

Matka, otec, všichni Komárkovi pokrevní příbuzní byli sprovedeni ze světa v jednom měsíci a jen souhra okolností způsobila, že on sám zůstal naživu. Ti, kdo tuto dobu prožili, nebo ti, kteří se s ní blíže seznámili, nikdy nemohou zapomenout na její hrůznost. Jsou to trvalá stigmata na duši. Profesor Komárek na závěr této části setkání přečetl dopis amerického režiséra S. Spielberga, tvůr-

ce filmu Schindlerův seznam, kterým mu děkuje za přínos jeho osobní výpovědi o holocaustu pro světové dědictví lidstva.

Profesor Komárek je přesvědčen, že události dvacátého století podávají četné důkazy o tom, že český národ má historii, za kterou není třeba se stydět, že prokázal svoji roli „hledáče pravdy“. Jsme národem s vysokou úrovní vzdělanosti, výsledky práce našich vědců, dobré jméno československých i českých odborníků a výrobků ve světě apod., to vše v minulosti, ale i v současnosti byly a jsou pozitivní hodnoty, na kterých můžeme stavět svoje sebevědomí ve světě, který se mění velmi rychle a často nečekaným směrem. Právě proto profesor Komárek varuje před nekritickým odsuzováním minulosti a mechanickým přejímáním cizích metod a apeluje na respektování morálních zásad, které jako jediné mohou zaručit zachování „lidských rysů“ vývoje společnosti - ochranu důstojnosti člověka, lidskou solidaritu, pocit životní jistoty v těžkých obdobích života i ve stáří. Hlasitě upozorňuje na to, že v současné době se vše postupně stává byznysem, i politika, zdravotnictví, systém dů-

chodového zabezpečení. Vyzývá k boji proti „infantilitě konzumní společnosti“. Zdůrazňuje, že i v dnešní společnosti je o co bojovat, o národní zájmy, „o duši člověka“, o vzdělanost a uchování a zvýšení kulturního dědictví národa, proti vládě byznysu ve sportu, v zábavě i v každodenním životě. A jeho výzvy jsou adresovány i vlastním politickým straně.

Bohaté životní zkušenosti, kruté seznámení se s válečným šílenstvím a s jeho následky, intimní poznání „země zaslíbené“ - Sovětského svazu - v době studii v dramatickém období padesátých let, poznatky z činnosti v různých funkcích včetně politiky pražského jara 1968, tak i v revolučních událostech roku 1989, působení v Prognostickém ústavu, jeho účast na náročných politických a vědeckých jednáních v mnoha zemích a současné působení ve vládních strukturách, to vše umožňuje profesoru Komárkovi osobitý, fundovaný a velmi autentický pohled na historii minulého století. Jeho nová kniha postihuje období od třicátých do padesátých let, další kniha, která vyjde na podzim tohoto roku, bude pokračováním. *Red.*

Zdravotnictví

Chirurgická a gynekologická ambulance bude v provozu i nadále

K 31. květnu 2005 končí v Nemocnici, s. r. o., Rýmařov činnost chirurgického a gynekologického lůžkového oddělení. Obě tato oddělení budou přesunuta do nemocnice v Bruntále.

Vzhledem k tomu, že k tomuto datu přechází do Nemocnice Bruntál i lékaři a sestry obou oddělení, bude činnost chirurgické a gynekologické ambulance zajišťována v **rýmařovské nemoc-**

nici ve dnech **po - pá od 7.00 do 15.00 hodin**. Po této době, stejně jako ve dnech pracovního klidu, bude péče zajištěna v nepřetržitém provozu na příslušných ambulancích Nemocnice Bruntál.

Akutní případy budou i nadále řešeny v rámci rychlé lékařské pomoci.

*MUDr. Stanislav Horák,
zástupce ředitele a jednatele
Nemocnice, s. r. o., Rýmařov*

Z okolních obcí

Pozvánka na akci Se skřítkem okolím Pradědu

„Mezi velikány Vysokého Jeseníku vyniká imponantní Praděd, který daleko široko po střední Evropě jest znám, jehož pouhé jméno vzbuzuje v nás představu o značné jeho výši a úctyhodném zevnějšku. Podobá se ctihodné hlavě rodiny, kteráž v úctyplném stáří mezi svými tu stojí, než mocnému nad ostatními panujícími vládci. Celou jeho družinu snadno přehlédneme s jeho temena: sahá mu po ramena, ba až po čelo.“ (V. Spitzer, 1893)

Při příležitosti **Evropského dne parků** (The European Day of Parks) bude **28. května**

slavnostně otevřena nově připravená naučná stezka z Ovčárny na vrchol Pradědu s odbočkami na Barboruku a Švýčárnu s názvem **Se skřítkem okolím Pradědu**. Průvodcem na netradiční stezce bude skřítek od Petrových kamenů, bájného místa opředěného legendami a pověstmi, který se rád podělí o řadu příběhů a zajímavostí z pozoruhodného světa Pradědových hor. Na tabulích stezky a v brožurce skřítek prozradí, kam se v okolí Pradědu vypravit na výlet, proč jsou jesenické zvonky vousaté, kam se podělí švýcarský

pastýři, strakaté krávy a Česnekový důl. Zároveň bude k dispozici nový tištěný průvodce ke stezce, ve kterém je mnoho dalších zajímavých informací. Účastníci akce otevřou společně také jarní horské studánky pod Pradědem, setkají se s vládcem hor Pradědem, skřítkem a jejich družinou, připraven bude doplňkový program a občerstvení.

Sraz účastníků akce bude v **sobotu 28. května v 11.00 hodin na točně Ovčárna pod Pradědem**.

Za organizátory srdečně zvou:

ACTAEA

Marek Ban, Eva Ludmilová, Kateřina Kočí

Správa CHKO Jeseník

Jan Halfar

Země děda Praděda

Ljuba Kielarová

Školství

Reprezentant ČR Jiří Magál podpořil prezentaci sportovních tříd

Pokud někdo prezentuje výsledky své práce nebo jakoukoliv činnost, pak se zajisté nebude chlubit něčím, co by nestálo přinejmenším za pozornost. Žáci sportovních tříd Základní školy na Jelínkově ulici, jejich trenéři i učitelé spolu s vedením školy mohou naopak nabídnout mnoho.

Potvrdila to letošní prezentace sportovních tříd, která se uskutečnila ve středu 18. května v tělocvičné škole za účasti významných hostů. Pozvání přijal šéftrenér běžeckého lyžování České republiky Květoslav Žalčík, Jiří Magál, v současnosti jeden z našich nejúspěšnějších reprezentantů, a dále Rýmařovák Jan Vykoukal, juniorský reprezentant ČR v běhu na lyžích, v současné době student vysoké školy ve státě Nevada (USA), kde také lyžuje.

Žáci si spolu se svými trenéry, rodiči a novými adepty sportovních tříd připomenuli významné úspěchy, kterých dosáhli v uplynulé zimní sezóně. Prostřednictvím dataprojektoru si na velkoplošném plátně promítli významné okamžiky uplynulé sezóny. Trenér Petr Ziegler připomenul, že hlavní zásluhu na rozvoji sportovních tříd má samotné město Rýmařov společně s firmou Rodinné domy Rýmařov, s. r. o., bez jejichž pomoci by škola neměla tak kvalitní technické a materiální zázemí, jakým v současné době disponuje. Poděkoval rovněž všem, bez kterých by právě loňská sezóna nebyla tak úspěšná.

„Každý rok se vyhodnocují sportovní třídy, oceňují se nejlepší lyžaři a zhodnotí se lyžařská sezóna. Letos jsme se rozhodli toto

navíc spojit s jejich prezentací, jinými slovy chceme zvýšit povědomí o sportovních třídách mezi širokou veřejností, už proto, že se v poslední době velmi dobře rozvíjí a sílí členská základna,“ sdělil k této z pohledu vedení školy velmi důležité prezentaci zástupce ředitele pro I. stupeň a zároveň trenér žáků běžeckého lyžování Vlastimil Baran a zdůraznil, že přítomnost tak vzácných hostů svědčí o tom, že běžecké lyžování je sportem, kterému stojí za to se věnovat.

„Vzpomínám si, že Jirka Magál začínal úplně stejně jako tady přítomní žáci sportovních tříd. Dostal se do reprezentace, ale to už samozřejmě záleží na každém jednotlivci, jak se sportovním životem probíje. Jistě hodně záleží na štěstí, ale jak se říká, štěstí přeje připraveným a nic není nemožné. S velkou chutí, kterou tady ostatně vidím i na těchto dětech, se mohou ti nejvytrvalejší dostat kupříkladu i na olympiádu,“ potvrdil názor na prospěšnost sportovních tříd a běžeckého lyžování reprezentační trenér Květoslav Žalčík.

Reprezentant České republiky Jiří Magál vyjádřil radost z toho, že se mohl prezentace sportovních tříd zúčastnit a že jej trenéři pozvali. „Myslím si, že je dobré dětem ukázat, čeho mohou při své pili a cílevědomém snažení v běžeckém lyžování dosáhnout.

Domnívám se, že jsem měl jako žák daleko horší podmínky ve svých sportovních začátcích. Tenkrát nebylo tak kvalitní zázemí ani žádné sportovní třídy, začínal jsem v klasickém oddíle běžeckého lyžování. Rýmařovské děti ze sportovních tříd mají ve vašem městě maximálně dobré zázemí, at se již podívám na vybavenost, tak i na technické zázemí a běžecké tratě, které jsem měl ostatně možnost osobně vyzkoušet. Po ukončení základní školy by se měl pak každý rozhodnout, zda skloubit lyžování se školou nebo se bude věnovat jenom škole. Dnes je výhodou, že se obě dá dělat dohromady, ať již na některé speciální škole, kterých je po celé republice dostatek, či gymnáziu,“ řekl v závěru rozhovoru úspěšný reprezentant Jiří Magál.

Na závěr prezentace sportovních tříd byli vyhodnoceni nejlepší lyžaři sezóny 2004/2005 a také ti, kteří za svůj přístup k tréninku zaslouhují pochvalu. Nejvýše oceněni byli ti, kteří v uplynulé sezóně reprezentovali svůj oddíl i město Rýmařov v rámci mistrovství České republiky: M. Furik, R. Vöröš, R. Švikruha, Z. Macháček, E. Tomovová a H. Mačudová. Žáci sportovních tříd převzali věcné dary z rukou vzácných hostů. Prezentace byla ukončena autogramiádou Květoslava Žalčíka a Jiřího Magála. JiKo

Druhá školní akademie

Ve čtvrtek 12. května uspořádali žáci a učitelé Zvláštní školy Rýmařov v pořadí druhou akademii své školy. Ve více než hodinovém programu předvedli žáci jednotlivých tříd a školních zájmových kroužků řadu vystoupení, která společně pod vedením učitelů nacvičili. Nejednalo se pouze o vystoupení tělovýchovná, hosté z řad rodičů, bývalých učitelů a dalších přátel školy zhlédli i dramatizace pohádek, taneční vystoupení a recitaci.

Akademii zahájilo vystoupení tanečního

Princezna ze mlejna v podání žáků 7. ročníku
Foto: archiv ZvŠ Rýmařov

kroužku, v němž děvčata a chlapci předvedli pásmo lidových tanců, nacvičené pod vedením paní učitelky J. Zimmermannové. Žáci pomocných oddělení vystoupili s jednoduchou dramatizací pohádky O koťátku, které zapomělo mňoukat. Za vystoupení, při kterém byla přímo nápomocna i paní učitelka J. Panchártková, sklidily děti velký a zasloužený potlesk. Taneční vystoupení v moderním rytmu, které si samy nacvičily, předvedly žákyně K. Turtáková a V. Mirgová. Báseň Popletové recitoval P. Ondrušek z 5. ročníku. Znovu zazněla hudba, tentokrát řízná pochodová, a na pódium nastoupily mažoretky. Se svými spolužačkami vystoupení samostatně připravila R. Sojková ze 7. ročníku. Poté naši nejmenší, žáci 1. a 3. ročníku, recitovali veršovanou pohádku Byl jeden domeček, nacvičenou pod vedením učitelky S. Dědáčkové a L. Macháčkové. Žáci 4. a 5. ročníku ve stylovém oblečení zatančili country tance. Moderní pohádku O Červené Karkulce zahráli žáci 6. ročníku pod vedením J. Zim-

mermannové. Poté se na pódium vrátili žáci 4. a 5. ročníku, kteří zacvičili jógu. Obě vystoupení, taneční i tělovýchovné, s nimi nacvičila paní učitelka O. Petrová. Do světa pohádek jsme zavítali ještě dvakrát, a to se žáky 7. ročníku s pohádkou Princezna ze mlejna a 8. ročníku v pohádce Mrazík. Žáci pod vedením svých učitelů J. Juřátkové a A. Ichové pohádky nejen nastudovali, ale samostatně si připravili i kostýmy a dekorace. Závěr patřil vystoupení žáků 9. ročníku, kteří v originálních kostýmech předvedli netradiční rozvíčku na hudbu skupiny Lucie Oheň. Vystoupení s nimi připravil pan učitel M. Hampl.

Všem přítomným se akademie líbila, účinkující byli po každém vystoupení odměněni zaslouženým potleskem. Všem učitelům školy i šikovným žákům patří za nácvik a samotné vystoupení velký dík, neboť museli společně vynaložit velké úsilí a spoustu píle, aby připravili tak pestrý, bohatý a pečlivě secvičený program. Hana Měráková, ředitelka školy

Žáci SOU a OU na soutěži ve Frýdku-Místku

Jet, či nejjet? Naskytla se otázka žákům i učitelům odborného výcviku Středního odborného a Odborného učiliště Rýmařov po rozhovoru se zkušební komisí svařování. Ten doporučil na základě dobrých výsledků u zkoušek účast na mezinárodní svářečské soutěži Zlatý pohár Linde ve Frýdku-Místku, která se uskutečnila 26. dubna. Probíhaly horečné přípravy. Svářečský materiál dodala rýmařovská firma Eurointermetall, s. r. o. (významný výrobce mohutných ocelových kontejnerů). Hodiny pokusů svařování. Aby si žáci zvykli na práci se svářecími agregáty, se kterými se soutěžilo ve Frýdku-Místku, byla za tím účelem pozvána firma Fronius, jejich výrobce. Na pří-

pravu bylo málo času - přesto ... Bylo rozhodnuto a nadaní žáci odjeli reprezentovat Střední odborné učiliště v Rýmařově.

Do soutěže bylo přihlášeno více jak 100 žáků z 58 středních odborných škol České republiky, 11 zahraničních účastníků z Německa, Polska a Slovenska. Nad soutěží převzala patronát náměstkyně hejtmanky Moravskoslezského kraje PhDr. Jaroslava Wenigerová.

V kategorii svařování elektrickým obloukem (obalovaná elektroda) získal Zdeněk Pavlík 8. místo z 37 účastníků (v hodnocení jednoho sváru se umístil na třetím místě). V kategorii svařování v ochranné atmosféře získal Jaromír Váňa 20. místo ze 48 účastníků (v hodnocení jed-

ného sváru se umístil na 8. místě). V příštím roce by již na této soutěži mohli žáci při dosažení bodovaných výsledků získat státní zkoušku. Letos se však

ještě neudělovala. I přesto úspěchy, kterých žáci rýmařovského učiliště dosáhli, znamenají pro učitele a samotnou školu velké ocenění. *Jaroslav Brauner*

Zleva: Jaromír Váňa, učitel Mojžíř Kudela a Zdeněk Pavlík

Foto: archiv SOU a OU Rýmařov

Další taneční úspěchy TK Jes!

Nejvyšší ocenění přivezla rýmařovská taneční skupina Jes ze soutěžní přehlídky, která se uskutečnila v sobotu 7. a v neděli 8. května 2005 v uničovském G-club centru pod názvem „O Popelčin stříveček“. O přízeň diváků a hlavně poroty se v sobotu ucházelo na dvacet juniorských souborů v pěti soutěžních disciplínách.

Taneční soubor Jes, jehož zřizovatelem je ZŠ Jelínkova, si v nejsilnější kategorii (taneční kompozice - 15 soutěžních skladeb)

vytancoval nádherné první místo se skladbou „Taneční zpověď“ a krásné třetí místo se skladbou „Takový život“.

V jejich šlápějích pokračovali v neděli naši nejmenší. Děti si také z nejsilnější a nejpočetnější kategorie (9 skladeb) zaslouženě odnesly ocenění za třetí místo.

Gratulujeme všem tanečnickům za vynikající výkony a přejeme mnoho úspěchů v dalších mistrovských soutěžích!

Alena Tomešková

Foto: archiv TK Jes

Úsměvně

Florián nebo Fabián

Nedaleko Zlína mám dobrou přítelkyni. Dalo by se říct, že jde o spolužačku z porodnice. Spolu jsme studovaly, prováděly neplechy, prostě máme stejnou krevní skupinu, voláme si, píšeme, obě mluvíme najednou, stereo si i odpovídáme. Naše schůzky se konají tak nějak v polovině cesty, v Olomouci.

A najednou zpráva - Vlastička mě naléhavě žádá, abych přijela k nim domů. Hlas zněl nějak pohnutě. Přesně mě ještě navigovala, dědina je dlouhá, vystoupíš z autobusu u kapličky uprostřed vesnice a pak - je to asi tři kilometry. Vydala jsem se do světa, řidič mě upozornil, kdy vystoupit u zmíněné kapličky. V podvečerním šeru stojím a kam se vydat?

Směrem nahoru nebo dolů? Tu se otevrou vrátka a objeví se starý pán, takový dědeček-hřibček. Ochotný poradit. Ale měl jeden dotaz, když, děvčice, chcete ke Škrabánkům, k Floriánovi nebo

k Fabišovi? Nevím. Popsala jsem mu pro jistotu členy rodiny a on neochvějně prohlásil: Tak to je Fabiš, běžte navrch. Jdu a jdu a sláva! Už jsem u cíle.

U nesprávného. Jsem přesně u strýca. Je sobota podvečer a tam se slaví křtiny, protože mají nového světoobčánka. Dyž sem dojela za Vlastu, to by bylo, abych sa nezapila na zdraví malého. Piju. A do druhé nohy také. Úroda švestek byla loni asi dobrá. Mobil na dně tašky zvoní, šak - zvoň si! Taky něco pojezte ..., šak vás vyprovodíme. Mám svoji hrdost, nepotřebuji doprovod, vycházím do tmy a turistická cesta je nekonečná. Nikdy jsem neviděla a neprošla šestikilometrovou dědinu. Určitě to bylo víc. Ten večer ano.

A s klavírem v tašce.

Jsem na místě, u Floriá! Už mě vyhlíželi, věděli, že jsem přijela, na dědině se totiž ví všecko. Dědeček strýček Florián mi padl kolem krku. Z takové dálky, z takových hor. v chodbě stojí rozesmátá a šťastná Vlasta. Nebylo jí nic a ten ustaraný hlas a choroba - to byl způsob, jak mě urychleně dostat na návštěvu a uvést do pohybu, na cestu.

A její slova na uvítanou? Florián nebo Fabián, hlavní je, že jsi tady. Vlastně, že jste tady obě. Tapaj se svojí opicí. Ale zapít Tonička, tos mosela! Ochutnáš našu. Byla, aj řetízkovala. Pak už mě bylo jedno, u kterého strýca s takovým krásným jménem jsem zůstala. *(Si)*

Nalévala alkohol mládeži

Trestním stíháním skončila přílišná „pohostinnost“ 49leté majitelky hotelu v Rýmařově. Žena byla obviněna z trestného činu podávání alkoholických nápojů mládeži. Podle vyšetřování se v baru jejího hotelu od začátku školního roku každou neděli scházeli studenti a učňové dojíždějící na internát, kteří zde holdovali alkoholu. Počátkem dubna skončil jeden z dýchánek těžkou opilostí šestnáctileté dívky, která musela být převezena na jednotku intenzivní péče.

Ukradenou Octavii prodal v Praze

Policejní komisař SKPV Bruntál zahájil minulý týden trestní stíhání 33letého muže z Trutnovska pro krádež. Je obviněn z toho, že se 9. dubna vloupal do penzionu v Malé Morávce a od-

cizil odtud mobil, přenosný telefon a klíče od vozidla Škoda Octavia Combi. S autem, v němž se nacházely doklady a platební karty, odjel do Prahy, kde ho měl prodat neznámé osobě. Poškozenému majiteli tak způsobil škodu za více jak půl milionu Kč.

Vodila muže na inzerát za nos

Na svou důvěřivost doplatil 33letý muž z Prahy, který poslal v létě loňského roku 45leté ženě z Břidličné v několika zásilkách celkem 98 tisíc Kč. Žena byla nyní obviněna z trestného činu podvodu. Skutku se měla dopustit v červnu a červenci 2004, když pod záminkou zapůjčení peněz na kurz modelingu a zhotovení „booku“ vyhládala od poškozeného velký obnos peněz, které si nechala zasílat formou balíčků na poštovní schránky v Bruntále, Je-

seníku a Zlatých Horách. Peníze pak užila pro vlastní potřebu a na zaplacení dluhů. Svou pravou totožnost a bydliště před poškozeným, s nímž se seznámila formou telefonického inzerátu, utajovala. Představila se mu jako studentka studující v Olomouci.

Zmizelo další kolo

Série krádeží jízdních kol v Rýmařově pokračuje dalším případem z 11. května. Neznámý pachatel vypáčil dveře kočárkárny panelového domu a odvezl si odtud jízdní kolo za 10 tisíc Kč. Případem se zabývají rýmařovští policisté.

Pes byl možná otráven

Podezření na trestný čin týráni zvířat nyní prošetřují rýmařovští policisté. Mělo k němu dojít 18. května v Dobřečově. Družka 55letého majitele dvouleté fenky plemene husky ráno chystala fe-

ně krmení a přitom z okna viděla, jak pes na zahradě něco kouše. Po chvíli dostala fenka záchvat a zanedlouho pošla. Poblíž místa úhynu našli policisté asi 10 cm točeného salámu, který majitelé feně nedávali. Uzenina byla zajištěna a odeslána k odbornému zkoumání, uhybný pes byl odeslán ke stanovení příčiny smrti na Veterinární ústav v Olomouci.

V Jamarticích řánil zloděj nafty

V noci 18. května odcizil neznámý pachatel z nákladních vozidel zaparkovaných v areálu soukromého pozemku v Jamarticích dva akumulátory a 300 litrů motorové nafty. Dalších 80 litrů nafty vyčerpával z nádrže vozidla Liaz. Celková škoda činí 23 tisíc Kč.

Z podkladů npor. Mgr. Lucie Krašteničové, tiskové mluvčí Policie ČR Bruntál

Akce „Jezdíme s úsměvem“ dopadla pro většinu řidičů dobře

Na týden od 16. do 20. května připravila Policie ČR ve spolupráci s Ministerstvem vnitra ČR dopravně-preventivní akci s názvem „Jezdíme s úsměvem“. Na silnice v celé ČR se společně

s dopravními policisty vydali žáci základních škol, kteří pomáhali při dopravních kontrolách. Ve středu 18. května se akce rozběhla také v okrese Bruntál, konkrétně v obcích Dětrichov nad Bystřicí a Malá Morávka. Mnozí řidiči si jistě vzpomenou na loňskou dopravní akci, při které děti rozdávaly jablko nebo citrón podle toho, zda se řidiči dopustili dopravního přestupku a v obci jeli rychleji než povolenou „padesátkou“. Letos nesla dopravní akce název Jezdíme s úsměvem a děti měly pro

ukázněné řidiče připraven obrázek usměvavého autíčka, které předem vybarvily, a těm méně disciplinovaným řidičům předaly obrázek auta zamračeného. „Při dopravně-preventivní akci provedla policie kontrolu osmdesáti vozidel a většina řidičů obdržela od dětí usměvavé autíčko,“ sdělila policejní mluvčí Lucie Krašteničová.

Akce Jezdíme s úsměvem se v Malé Morávce zúčastnilo 18 dětí z místní základní školy, které spolu s policisty zkontrolovaly tři desítky vozidel. V jednom

případě řidič překročil rychlost o 30 km/hod. (jel 80 km/hod.), a když mu děti předávaly zamračené autíčko, prohlásil, že je to pro něj daleko horší než bloková pokuta udělená policií. JiKo

Mezi časté nešvary některých řidičů patří předjíždění na plné čáře.

JAK VYJDE

Další řádné číslo
**RÝMAŘOVSKÉHO
HORIZONTU**

bude v prodeji od **10. 6. 2004**

Uzávěrka pro řádné vydání
je ve čtvrtek 2. 6. 2005 do 12 hodin

Budeme očekávat vaše příspěvky!

**Reklama
v RÝMAŘOVSKÉM
HORIZONTU
SKVĚLÁ
INVESTICE**

Téma: Úspěchy Rýmařováků v zahraničí

Umění zamrzlé v ledu

Sto kilometrů na jih od severního polárního kruhu, v druhém největším městě Aljašky Fairbanksu se ve dnech 3. - 15. dubna 2005 už po třinácté konalo Mistrovství světa v sekání do ledu. Mezi sochaři, kteří svůj um dokazovali při

Vrcholná přehlídka kumštýřů opracovávajících ledové kvádry se koná při Peger and Phillips Field Road pod názvem International Ice Sculpting Competition nebo také World Ice Art Championships, jak hlásá v zimě vstupní brána před soutěžním stanem. Sochy vznikají už od roku 1988 pravidelně vždy v březnu. Podmínkou aktivní účasti je pouze to, že sochaři musejí být starší 16 let. Sjíždějí se sem z USA, Kanady,

Ruska, Estonska, Finska, Číny, Japonska, Francie, Skotska, Švédsko, Maroka, ale i z dalekého Mexika, kde sníh a led z vlastních zkušeností neznají. Vzhledem k velké mezinárodní účasti se Fairbanksu také přezdívá „Světové hlavní město ledového sochařství“.

Od roku 1993 se soutěž o tři medaile dělí na výtvořené reálné a abstraktní a trvá deset dnů. Vždy je

připraveno dostatek ledových bloků o rozměrech přibližně 1 x 2 x 1 metr. Porota posuzuje technickou i uměleckou stránku výtvoř. Světový šampionát je rozdělen na dvě části. Singl-blok, v němž na jednom kvádru ledu o velikosti 2,3 x 1,2 x 0,8 metru po dobu tří dnů a nocí pracují vždy dva sochaři. A Multi-blok, kde je takových kvádrů deset a šest dní a nocí na nich pracují čtyři sochaři.

„Nejdeálnější počasí pro práci s ledem je právě okolo minus dvaceti stupňů Celsia. Led se výborně spojuje, samozřejmě vodou, a netaje na oblečení,“ prozradil rýmařovský rodák, inženýr ekonom Lumír Lang, žijící od svých třidvaceti let trvale na Aljašce, kde staví domy. „Slepit dva kusy ledu ale není až tak jednoduché a pracovat šest metrů nad zemí na lešení s půl až tunu těžkým kvádrem je mnohdy i nebezpečné. V těch chvílích vám vře krev v žilách.“

Led dokáže díky své krystalické struktuře unést na malém kousku obrovskou část své hmotnosti. Sochaři musí být proto nejen inženýry a architektky, ale i statiky. Pracují s dláty, která spíše připomínají harpunu na velryby, motorovými pilami a bruskami. Na vyleštění povrchu používají žehličky a otevřený oheň. „Led není mrtvý, žije. Má barvu azurového moře. Je plný slimáků a měkkýšů, protože se těží z blízkého jezera,“ říkají tvůrci.

Lumír Lang a Stanislav Jenčo vytvořili v Multi-bloku s Rusem Vitalijem Ledněvem a Američa-

nem Chuckem Charpenterem sedmimetrovou sochu, kterou nazvali *Gotický bombardér*. Měl by symbolizovat přeměnu bojového stroje na nástroj lásky a porozumění a odrážet křesťanskou kulturu. Jeho základ tvoří tělo gotického chrámu, okno a portál. Ledové letadlo je zjednodušeným a zvětšeným modelem bronzové sochy, kterou v současné době Stanislav Jenčo vystavuje v galerii Miro v Praze.

Pořadatelé umělcům na přání dodají denně na 250 ledových kvádrů - řezání jednoho bloku trvá asi 20 minut. Zatím největší kvádr z 1500 kusů vážil 3500 kg. Řezání pilou nebo horkou parou, nakládání a vykládání kvádrů se účastní desítky dobrovolníků. Mezi

sponzory patří dopravní a stavební společnosti a rozhlasová stanice Fairbanks. Do stanu je zavedena i teplá voda na leptání ledových bloků, je tam i kuchyňka pro stravování a občerstvení pro 150 aktivních účastníků. Pochopitelně nechybí ani křesla potřebná k odpočinku.

Nejlepší díla chladných výtvořů o malých rozměrech se na jaře umísťují v galerii

a vystavují při stále teplotě pod bodem mrazu za sklem a v barevném osvětlení. Díla větších rozměrů roztají. A tak navěky roztála například lokomotiva Ice Engine nebo třímetrová socha ženy a o něco vyšší pyramida z roku 1990 či 4 m dlouhý had z roku 1991. Ze stálých exponátů je třeba jmenovat pro Aljašku typické sochy Eskymáka neboli Inuita, Vyjícího vlka nebo Mystickou zahradu.

Odborná porota, složená z profesorů výtvarných institutů a mezinárodně uznávaných ledových sochařů, v čele s guvernérem státu Aljaška Frankem Murkovským, Langovu týmu za jejich dílo na šampionátu udělila stříbrnou medaili. JiKo

Fota: Stanislav Jenčo

Bravurní ovládní biče jej proslavilo po celém světě

V pondělí 25. dubna přistál na letišti Ruzyně v Praze mistr světa a několikanásobný mistr Evropy v ovládní biče, několikanásobný vítěz tradiční rýmařovské soutěže Indiana Jones, Rýmařovák Láďa Šín, přezdívaný Gin. Ve městě Claremore v americkém státě Oklahoma se ve dnech 13. - 17. dubna zúčastnil spolu s dalšími třemi Čechy mistrovství světa ve westernových dovednostech a po výrazném úspěchu v sestavě s jedním a dvěma biči přivezl dvě zlaté medaile.

„Poprvé v historii šampionátu se

konalo mistrovství světa ve westernových dovednostech ve městě Claremore nedaleko velkého města Tulsa a důvodem bylo významné výročí úmrtí rodáka Willa Rogerse - největší osobnosti westernového sportu v USA i na celém světě. Byl na počátku 19. století excelentním lasařem a tvůrcem mnoha technik „trikového“ lasování, které také používal jako cowboy,“ vysvětlil čerstvý mistr světa v ovládní biče Láďa Šín.

Jen pro zajímavost, Willi Rogers se s nástupem hraného filmu stal

velmi populárním hercem, hrál např. s Charlie Chaplinem, a v průběhu kariéry se začal věnovat politice, zakládal univerzity, jedna z nich stojí právě v Claremore. Pořádal také zeměpisné lety, které se mu nakonec staly osudnými - v roce 1935 se zabil. Kandidoval zrovna na amerického prezidenta a dopředu se vědělo, že volby vyhraje. Bohužel se tak již nestalo. Je to jediný „neprezident“ pochovaný v síni slávy amerických prezidentů. „*Vůbec jsme netušili, jakou byl Will Rogers osobností. Jsou po něm pojmenovány ulice, křižníky, ponorky. Cenu Willa Rogera získal letos poprvé v historii Čech Leo Holcknecht z Karlovy Vary za dovednosti s lasem. Leo však již delší dobu vystupuje profesionálně v Německu,*“ doplňuje Láda.

Letošního mistrovství světa se zúčastnilo asi 150 soutěžících z celého světa, převážně však z USA, Kanady a Austrálie. Přijela řada celebrit včetně vnuka Williho Rogera. Soutěžilo se v tradičních disciplínách - trikovém lasování, ovládnání jednoho a dvou bičů, hodů nožem a tomahawkem. Česko zastupovali tři westernoví kumštýři - Jindra Zobl, který získal za techniku s jedním a dvěma biči třetí místo a soutěžil také v ovládnání revolveru; Pavel Votápek se umístil za ovládnání jednoho a dvou bičů na druhém místě a Láda Šín získal

první místo ve stylu a technice s jedním bičem a první místo v rychlosti a přesnosti. „*Ceny - dvě zlaté medaile, které jsem v Claremore získal, mně chyběly a jsem rád, že jsem je do Rýmařova přivezl. Cenu Johna Bradyho, absolutního vítěze šampionátu, kterou jsem získal vloni a kterou určuje porota, získal letos Mark The Whip,*“ informoval Gin, čerstvý držitel titulu mistra světa za dovednosti s bičem.

Láda po skončení šampionátu putoval s Jindrou Zoblem soukromě po státech Oklahoma, Texas a Nové Mexiko, kde poznávali skvosty přírody, její uchvacující scenérie a bohatství těchto zemí. „*Dělící čarou mezi Texasem a Novým Mexikem je poušť Llano Estacado, jedno z největších nalezišť dinosaurů v USA. Navštívili jsme také muzeum dinosaurů v hlavním městě Nového Mexika Albuquerque (čti Albuquerk), ale bohužel nemám z této návštěvy žádnou fotodokumentaci, protože mi ve vlaku z Prahy do Olomouce spadlo UFO, a pak zavítali do mexického Las Vegas (nejedná se o proslulé americké Las Vegas s kasiny a hernami), kde je dochována skvostná koloniální architektura. Odtud cestovatelé zamířili do Santa Fe, což je slavné*

město Divokého západu, kolem kterého jsou indiánské vesnice (tzv. *pueblos*), v nichž dodnes žijí indiáni, kteří v rámci turistického ruchu loví kupříkladu lukem a šípem. Z přední strany vypadají jejich obydlí jako chýše z dob začátku dobývání Západu a z druhé strany je to vila se střešními veluxy, satelitem a uvnitř s hifi věžemi. Jsou to zkrátka, jak říká Gin, regulérní Američané. A dodává: „*Pro mě je jakákoliv možnost cestovat po Spojených státech vítanou zkušeností, kterou potom zúročím při své profesionální práci v turistickém ruchu u nás doma v Rýmařově.*“

Láda Šín založil společně s Markem The Whipem v Rýmařově sesterskou společnost amerického westernového klubu West World Arts Club (WWAC), která má pověření pořádat mistrovství Evropy a další soutěže,

vzdělávání, školení apod. Je to jediná regulérní společnost zastupující Evropu. V rámci tohoto klubu funguje v Rýmařově škola westernových dovedností. Záměrem Ládi Šína je vybudovat v Rýmařově komplexní turistické westernové centrum, které by mělo vytvořit prostor pro soutěže, kulturní dění a školení.

Stejně jako v loňském roce připravuje skautské středisko Junáka Rýmařov ve spolupráci s Láďou Šínem a společností WWAC v areálu skautské chaty Na Stráni další ročník evropské soutěže ve westernových dovednostech O cenu Indiany Jonese zaměřenou na ovládnání jednoho a dvou bičů. Měla by se konat ve dnech 12. - 14. srpna a účast na ní přislíbili také bičaři ze zámoří. Hlavní program se uskuteční 13. srpna. Tradičně se očekává účast Němců, Poláků a Slováků. *JiKo*

Z akcí hradu Sovinec

LÁRY FÁRY DO POHÁDKY aneb POHÁDKOVÝ HRAD DĚTEM

28. a 29. května

Průchod pohádkovým hradem, dovednosti s bičem a švihadly. Hry, soutěže a dětský rytířský turnaj. Pohádky, loutkové divadlo, příběhy, pověsti a těžkooděnci v plné zbroji. Zhlédnete **myší závody**. V sobotu **ohnová show**.

Představí se:

Kejklířské sdružení **Vagabundus**
Mistři kejklíři **Zdeněk Vlček** a **Tomáš Křupala**
Loutkové divadlo **Purple**
Divadelní soubory **Slunečník** a **Magnet**
šermířsko-divadelní společnosti **Cordiallo** a **Tartas**

v sobotu 9.00 - 19.00, v neděli 9.00 - 18.00

Bližší informace na tel. 777 205 029

e-mail: sovinec.purkrabi@volny.cz ;www.sovinec.cz

Švédové budou obléhat hrad Sovinec

U hradu Sovince vyroste věrohodná kopie **švédského obléhacího ležení** - severovýchodní dělostřelecké baterie. Jedná se o první realizovaný projekt v rámci připravovaného Historického parku Moravy a Slezska, jehož partnery jsou akciová společnost První Sovinecká a obecně prospěšná společnost Historické městečko Křížov.

Slavnostní zahájení projektu se uskuteční začátkem července letošního roku. V současné době probíhá nábor studentů - rekrutů - do švédského ležení. Více informací o projektu včetně možnosti registrace naleznete na www.centrumhistorie.cz.

Podrobnější informace o projektu budou otištěny v dalším vydání Rýmařovského horizontu. *JiKo*

Blahopřání s kytičkou

V úterý 10. května oslavil úctyhodné výročí 94 let nejstarší občan - muž - města Rýmařova, pan Rudolf Ziegler. Ke gratulaci se připojilo také město Rýmařov a s kytičkou a dárkovým balíčkem přišla blahopřát oslavenci předsedkyně kulturní komise a členka komise pro společenské záležitosti Boženka Filipová. Přátelské posezení, úsměvy a vzpomínky na velice bohatý,

pestrý a činorodý život - příjemná návštěva u člověka, který v životě neznal překážky a uměl se poprat s problémy. Ke gratulantům se připojuje i naše redakce a přeje do dalších let pevné zdraví, hodně osobní pohody a lásku svých bližních a přátel. (Pozn. red.: V některém z příštích vydání přineseme v rubrice *Žijí mezi námi rozhovor s panem Rudolfem Zieglerem.*) JiKo

Osadní výbory informují

Osadní výbor v Janovicích u Rýmařova

vás srdečně zve na výstavu maleb a kreseb místních občanů

Miroslava Morávka
Libora Fojtů
Václava Pavézy ml.

30. května - 5. června 2005

v prostorách Osadního výboru Janovice
(budova pošty)

Součástí výstavy je expozice pohárů
Sboru dobrovolných hasičů
v Janovicích u Rýmařova

pondělí - pátek 8.00 - 11.30 13.30 - 17.00
sobota, neděle 13.00 - 16.00

Zveme vás na výstavu,
budete mile překvapeni!

Připomínáme si

Tabák - viník, nebo oběť?

Poslední květnový den roku 2005 je opět v kalendáři označen jako **Světový den bez tabáku**. V současné době probíhá masivní protikuřácká kampaň. Je zajímavé, že první

ze zhruba 60 tisíc (!!) prací prokazujících negativní vliv kouření na zdraví byla publikována teprve roku 1950. Podle statistik ovšem jen ve XX. století zabily cigarety víc

lidí než obě světové války dohromady - asi 100 milionů osob. Při současném trendu to o století později bude už celá miliarda mrtvých.

Z historie kouření

Kouření tabáku se rozšířilo nejprve mezi americkými indiány - ovšem jako součást rituálů, a rozhodně tedy nebylo běžnou součástí každodenního života. Co se příliš neví, je fakt, že Indiáni kouř nešlukovali. Evropa tabák poznala díky Kolumbovi po roce 1492. Návyková látka v tabáku, známý nikotin, dostala jméno po Jeanu Nicotovi, francouzském vyslanci v Portugalsku. Ten tabák pro-

pagoval a přisuzoval mu zázračné léčivé schopnosti. Tabák ale nekouřil, nýbrž používal jeho listy k obkladům a sám si jimi prý vyléčil vlekou migrénu.

Po několik století se kouření tabáku šířilo pomalu. Zejména církev kuřákům příliš nefandila. Roku 1640 vydal papež Urban VIII. bulu zakazující kouření v kostele. Za kouření byly dokonce různé tresty, například v Rusku

useknutí nosu nebo rozseknutí horního rtu tak, aby už nesrostl a jeho majitel už nikdy nemohl pohodlně kouřit. Tyto tresty zrušil až Petr Veliký, který byl sám náruživým kuřákem. V šedesátých letech devatenáctého století byl vynalezen stroj na výrobu cigaret. Pak už nic nebránilo rychlému rozšíření cigaret - šlo přece (a dodnes jde) především o skvělý obchod.

Současná situace

Evropské státy přitvrzují ve svém boji proti kuřákům. Kouření ve všech restauracích od začátku roku 2004 zakázalo Irsko. Od 1. dubna musí v Irsku každý, kdo si v restauraci zapálí, zaplatit pokutu v přepočtu více než devadesát tisíc korun. Na přísné nařízení dohlíží 400 kontrolorů. Pokud by některý barman nebo restaurátor zákon porušil, hrozí mu pokuta ve výši až sto tisíc našich korun. Po Irech se k zákazům kouření přidali Norové, kteří nesmějí kouřit v restauracích od začátku května 2004. Od začátku června 2004 omezilo kuřáky i Nizozemsko - zákazem kouření na všech pracovištích. Podobný zákaz odhlasoval také švédský parlament,

platit by měl od června roku 2005. Omezit kouření se rozhodl i nováček v Evropské unii - Malta. Dokonce i největší evropští kuřáci, Řekové, zavedli ve svých restauracích a barech nekuřácké zóny. Zákazy budou následovat i v dalších zemích Evropské unie. Také v USA, na plážích v kalifornském Malibu, se od konce června 2005 nebude smět kouřit. Nedávno byl projednáván zákaz kouření v restauracích a na veřejných místech i v našem parlamentu, ovšem navrhovaný zákon nebyl přijat. I přes tlak ministerstva zdravotnictví dávají naši poslanci už několik let najevo, že se jim kroky proti kuřákům příliš nelíbí.

Rakouská spolková země Vorarlbersko zakázala přímý prodej cigaret mládeži do 16 let. Při pochybnostech musejí obchodníci vyžadovat od kupujících předložení průkazu totožnosti, jinak jim hrozí pokuta 5 000 eur (to je v přepočtu asi 158 000 Kč). Na nemoci způsobené kouřením v Rakousku údajně umírá více lidí než na následky alkoholismu, drog, dopravních nehod a při sebevraždách. *Cigarety jsou jediným spotřebním zbožím, které používáno k tomu účelu, k němuž bylo vyrobeno, způsobuje smrt. Denně se na světě prokouří přes 13 miliard cigaret, v přepočtu na prokouřený čas tedy denně prokouříme 213 000 let!* JiKo

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Čím více se blížíme pravdě, tím víc se vzdalujeme skutečnosti.
Stanislaw Jerzy Lec

Pranostiky na měsíc červen

- Červen studený - sedlák krčí rameny.
- Jestli červen mokrý bývá, obilí pak málo rodivá.
- V červnu deštivo a chladno způsobí rok neúrodný snadno.
- Často-li se v červnu hrom ozývá, kalné léto potom přichází.
- Červnové večerní hřmění - ryb a raků nadělení.
- Co v červnu nedá do klasu, červenec nažene v času.
- Jak červen teplem září, takový bude i měsíc září.
- Je-li červen mírný, nebude v prosinci mráz silný.
- Medardova kápe čtyřicet dní kape.

INFOSERVIS Střediska volného času Rýmařov - květen - červen 2005

28. 5.	9.00	SVČ	Cyklistický výlet (Slezská Harta)
30. 5.	18.00	SVČ	Talianka - koncertní vystoupení
2. 6.	9.30	zahrada MŠ	Závod obratnosti dětí MŠ 1. máje
2. 6.	9.00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
	a 11.00		
4. 6.	15.00	zahrada Hedvy	Letní zahradní slavnost
			- koncerty: Variace, Arrest, William Czech, Gentlemen's club
			- ohňové divadlo: „Aztékové - zrození ohně“
			- taneční zábava se skupinou Rotor
16. 6.	9.00	SVČ	Keramická dílna pro ZvŠ
18. 6.	9.00	hotel Praděd	9. ročník závodu minikár O pohár starosty města Rýmařova
18. 6.	12.00	hotel Praděd	7. ročník závodu minikár O pohár SVČ
20. 6.	13.00	SVČ	Poslední vaření
27. 6.	18.00	SVČ	Talianka - koncertní vystoupení

Letní zahradní slavnost

V SOBOTU 4. ČERVNA V ZAHRADĚ HEDVY

15" - 17" Procházka pohádkami

- SVČ, Junáci, ČČK, ČSZ, Měst. knihovna, TJ SPV

rockové a folkové koncerty

17" VYSTOUPENÍ: TS FREEZEDANCE SVČ RÝMAŘOV
TS JES ZŠ JELÍNKOVA
BREAK DANCE SVČ RÝMAŘOV
ELECTRIC BOOGIE SVČ RÝMAŘOV
KOUZELNÍCI SVČ RÝMAŘOV
A DALŠÍ.....

21" OHŇOVÉ DIVADLO "AZTÉKOVÉ - zrození ohně"

22" taneční zábava se skupinou ROTOR

SKÁKACÍ HRAD
STÁNKOVÝ PRODEJ
OBČERSTVENÍ
KONĚ

dospělí 50,- Kč
děti 20,- Kč

Známá i neznámá výročí

- 31. 5.** Světový den bez tabáku - vyhlásila v roce 1988 Světová zdravotnická organizace
31. 5. 1930 nar. **Clint Eastwood**, americký filmový herec a režisér - 75. výročí narození
31. 5. 1970 zahynul **Vilém Heckel**, fotograf (nar. 21. 5. 1918) - 35. výr. úmrtí
31. 5. 1950 začal zinscenovaný proces s političkou Míladou Horákovou a s dalšími dvanácti osobami (skončil 8. 6. 1955)
- 1. 6.** Mezinárodní den dětí - podnět k jeho vyhlášení a oslavám vyšel v roce 1949 od Mezinárodní demokratické federace žen, Mezinárodního odborového sdružení učitelů a Světové federace demokratické mládeže. MDD byl poprvé slaven v roce 1950
1. 6. 1910 nar. **Zdeněk Adla**, prozaik, autor knih pro děti a mládež (zemř. 29. 8. 1990) - 95. výročí narození
- 2. 6.** Den pozemního vojska
2. 6. 1840 nar. **Thomas Hardy**, anglický prozaik a básník (zemř. 11. 1. 1928) - 165. výročí narození
3. 6. 1875 zemř. **Georges Bizet**, francouzský hudební skladatel (nar. 25. 10. 1838) - 130. výročí úmrtí
3. 6. 1900 nar. **Vincenc Makovský**, sochař (zemř. 28. 12. 1966) - 105. výročí narození
3. 6. 1930 nar. **Václav Vorlíček**, režisér a scénárista - 75. výročí narození
3. 6. 1935 nar. **Václav Hybš**, dirigent - 70. výročí narození
- 4. 6.** Mezinárodní den nevinných dětských obět agrese (výročí izraelského vpádu do Libanonu roku 1982); připomínán od roku 1983 z rozhodnutí VS OSN
- 5. 6.** Světový den životního prostředí; 5. 6. 1972 začala ve Stockholmu Konference OSN o problémech životního prostředí
- 5. 6.** Den rozvoje a vzdělávání dospělých
5. 6. 1875 nar. **Stanislav Kostka Neumann**, básník, literární kritik, prozaik a překladatel (zemř. 28. 6. 1947) - 130. výročí narození
6. 6. 1875 nar. **Thomas Mann**, německý prozaik a esejist, nositel Nobelovy ceny (zemř. 12. 8. 1955) - 130. výročí narození
7. 6. 1980 zemř. **Henry Miller**, americký prozaik (nar. 26. 12. 1891) - 25. výročí úmrtí
- 8. 6.** Mezinárodní den oceánů
8. 6. 1810 nar. **Robert Schumann**, německý hudební skladatel, klavírista a hudební kritik (zemř. 29. 7. 1856) - 195. výročí narození
9. 6. 1870 zemř. **Charles Dickens**, anglický prozaik (nar. 7. 2. 1812) - 135. výročí úmrtí
11. 6. 1925 nar. **William Styron**, americký romanopisec - 80. výročí narození
11. 6. 1970 zemř. **Jiřina Skupová**, loutkoherečka (nar. 2. 2. 1895) - 35. výročí úmrtí
- 12. 6.** Mezinárodní den boje za odstranění práce dětí
12. 6. 1890 nar. **Egon Schiele**, rakouský malíř a grafik (zemř. 31. 10. 1918) - 115. výročí narození
12. 6. 1930 nar. **Adolf Born**, ilustrátor, karikaturista a grafik - 75. výr. nar.
12. 6. 1840 nar. **Jakub Arbes**, prozaik a publicista (zemř. 8. 4. 1914) - 165. výročí narození

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Emma Ellen Weinerová	Edrovice
Ladislav Stuchlík	Jamartice
Jiří Henych	Rýmařov
Michaela Kulová	Rýmařov
Štěpán Chalcař	Rýmařov
Natálie Schwarzová	Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více

Gerlinde Janků - Rýmařov	80 let
Jan Ostrolucký - Rýmařov	81 let
Růžena Zábranská - Rýmařov	83 let
Květoslava Zemanová - Rýmařov	83 let
Antonie Langerová - Rýmařov	83 let
Květoslava Fetersová - Rýmařov	84 let
Marie Straková - Rýmařov	84 let
Rudolf Ziegler - Rýmařov	94 let

Rozloučili jsme se

Alžběta Střelcová - Stará Ves	1948
Lubomír Ovčáčík - Rýmařov	1928
Karel Trčka - Rýmařov	1935

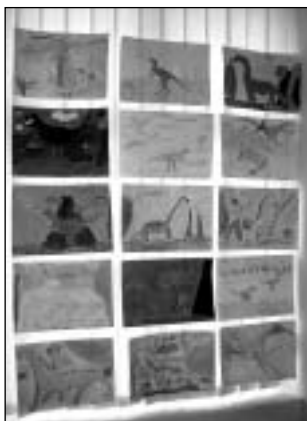
Matrika MěÚ Rýmařov

Městská knihovna

Téma výtvarné soutěže městské knihovny: Pravěká zvířata

Městská knihovna v Rýmařově každý rok na jaře vyhlašuje výtvarnou soutěž pro děti 1. - 5. tříd. Letošní téma „Svět pravěkých zvířat“ děti zřejmě zaujalo, protože se v knihovně sešlo téměř 80 prací. Děti nápaditě využily různé techniky, a tak mohou návštěvníci knihovny vidět malbu na papír i textil, kresbu, koláž a dokonce jeden trojrozměrný objekt. Všechny děti projevily velkou fantazii a nezatíženost výtvarnými konvencemi, proto se pracovnice knihovny rozhodly ocenit všechny práce drobnou pozorností a první cenou ohodnotit jenom jeden obraz, který podle jejich názoru výrazně převyšuje ostatní. Vítězná pravěká zvířata namaloval Jakub Zapletal z třídy 3. A ZŠ na Jelínkově ulici.

Lenka Žmolíková, ředitelka knihovny

Vítězná kresba

Půjčovna knihovny

Po - 9.00 - 17.00 hodin, Út - 9.00 - 17.00 hodin, St - zavřeno, Čt - 9.00 - 17.00 hodin, Pá - 9.00 - 17.00 hodin, So - 8.00 - 11.00 hodin

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV
LETNÍ TÁBORY

LETNÍ TÁBOR JEMNICE - ČARODĚJŮV UČEŇ

TERMÍN: 1. - 10. 7. 2005

CENA: 2540 Kč

Program: 10 kouzelných dní s čarodějí a čarodějnicemi - hry, soutěže, výlety (hrad Bítov, ZOO, jízda na koni, koupání.)
Informace a přihlášky: Helena Tesařová, tel. 554 211 410

LETNÍ TÁBOR VRACOV

Termín: 22. 7. - 29. 7. 2005

Cena: 2000 Kč

Program: hry, malování na hedvábí, sport, výlety, celotáborová hra

- OLYMPIJSKÉ HRY VRACOV 2005

Informace a přihlášky:

Marcela Pavlová, tel. 554 211 410

LETNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR SVČ RÝMAŘOV

TERMÍN: 11. - 15. 7. 2005, CENA: 450 Kč

V ceně je oběd, výlet, koupání. Děti budou malovat na sklo, hrát hry, soutěžit, poznávat rostliny atd.

Přihlášky: Středisko volného času,

paní Marcela Pavlová, tel.: 554 211 410 - 11

LETNÍ PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR SVČ RÝMAŘOV

TERMÍN: 7. 7. a 3. 8. 2005 (zájezdy pro děti, rodiče a seniory)

Čtvrtek 7. 7. 2005: Rýmařov - Slavkov u Brna - Lednice - Rýmařov

Sraz: 6.30 u SVČ

Návrat: 18.00 u SVČ

Cena: dle počtu účastníků (od 200 Kč), vstupné do jednotlivých objektů si hradí každý sám dle vlastního výběru

Zámek Slavkov u Brna: dospělí 60 Kč, seniory 50 Kč, děti 40 Kč

Státní zámek Lednice:

- 1. okruh (přízemí a reprezent. sály)
 - dospělí 80 Kč, ostatní 40 Kč
- 2. okruh (1. patro - knižecí apartmány)
 - dospělí 100 Kč, ostatní 50 Kč
- Minaret - dospělí 20 Kč, ostatní 10 Kč
- Skleník - dospělí 50 Kč, ostatní 25 Kč
- Akvárium - dospělí 40 Kč, ostatní 20 Kč
- Zřícenina Janohrad - dospělí 30 Kč, seniory 15 Kč, děti 5 Kč

Památník Mohyla Míru:

dospělí 45 Kč, seniory 38 Kč, děti 30 Kč

Středa 3. 8. 2005: Rýmařov - Úsov - Litomyšl - Rýmařov

Sraz: 7.00 u SVČ

Návrat: 17.00 u SVČ

Cena: dle počtu účastníků (od 140 Kč)

Zámek Úsov (lovecko-lesnické muzeum): dospělí 80 Kč, ostatní 40 Kč

Zámek Litomyšl:

- 1. okruh (divadlo + 13 reprezent. sálů)
 - dospělí 80 Kč, seniory 60 Kč, děti 40 Kč
- 2. okruh (kaple + 14 dámských salónek)
 - dospělí 80 Kč, seniory 60 Kč, děti 40 Kč

Rodný byt Bedřicha Smetany:

dospělí 20 Kč, ostatní 10 Kč

Pokyny platné pro každý den: s sebou pevné boty, brýle a čepici proti slunci, deštník (pláštěnku), náhradní triko a ponožky, kartičku zdravotní pojišťovny, svačinu a pití (všude možnost občerstvení), v průběhu prohlídky vypnout mobil.

Přihlášky a informace do 15. 6. 2005 u paní Matějové - tel. 554 211 410

Městské muzeum a Galerie Octopus

Středisko volného času Rýmařov Městské muzeum - Galerie Octopus
a Městský úřad Rýmařov

vás srdečně zvou na tradiční výstavu barevné fotografie

O CENU KARLA SCHINZELA

s celostátní účastí profesionálních a amatérských fotografů

ve dnech 24. 5. - 26. 6. 2005

Ve dnech 24. 5. - 26. 6. 2005 bude v Městském muzeu v Rýmařově otevřena výstava barevné fotografie O cenu Karla Schinzela.

Soutěž barevné fotografie organizuje jednou za dva roky Středisko volného času v Rýmařově ve spolupráci s Městským muzeem a Městským úřadem v Rýmařově. Výstava byla pojmenována po Karlu Schinzelovi, který se narodil 20. 12. 1886 v Edrovicích u Rýmařova a zemřel roku 1951

ve Vídni. Karel Schinzel je považován za objevitelskou osobnost světového významu a především za jednoho z největších průkopníků barevné fotografie. Za svůj život přihlásil na 350 patentů v USA, Německu, Velké Británii a Rakousku.

V letošním ročníku jsou fotografie rozříděny do kategorií: příroda; reportáž, dokument; volné téma. Soutěž není omezena věkem, zúčastňují se jí fotografové amatéři i profesionálové.

Přijímány jsou jen fotografie barevné. Propozice soutěže byly zaslány i do partnerských měst Rýmařova - Krompach (Slovensko) a Ozimku (Polsko).

Každoročně se soutěže zúčastní kolem třiceti autorů. Vyhodnocení bude provedeno odbornou porotou ve složení: Mgr. Bohumil Švéda, Luboš Tesař a Zdeněk Habr.

Srdečně vás zveme na velmi zajímavou výstavu barevných fotografií.

Městské muzeum Rýmařov: PO - SO 9.00 - 12.00, 13.00 - 16.00, NE 13.00 - 16.00

hudební pozvánky

Lahůdka klasické kytary v sále základní umělecké školy

Ve středu 1. června v 18 hodin se v koncertním sále základní umělecké školy uskuteční výjimečný koncert klasické kytarové hudby.

Do Rýmařova přijedou Lucie Žídková a Marián Kolařík, kteří po absolvování studia hry na kytaru na českých konzervatořích dnes stojí před absolventským koncertem na Hudební univerzitě v rakouském Grazu. Oba jsou žáky profesora Martina Myslivečka, jehož jméno je mezi interprety kytarové hudby známo po celé Evropě. Lze očekávat, že oba

jeho žáci budou schopni předvést hru na vynikající a naprosto výjimečné úrovni.

V programu se objeví skladby Johanna Kaspara Mertze, Johanna Sebastiana Bacha a dalších autorů. Srdečně tedy zveme všechny příznivce klasické hudby na vynikající zážitek, který je jinak k vidění či slyšení leda v renomovaných koncertních sálech a který si nyní můžeme vychutnat i v našem domácím prostředí. Mgr. Jiří Taufer, ředitel ZUŠ Rýmařov

Další opera v Rýmařově

Špičkové hudební těleso Ensemble Damian je rýmařovskému publiku dostatečně známé z předchozích vystoupení. Před čtyřmi roky se v kostele sv. Michaela hrála autorská opera Víta Zouhara Coronide, později jsme měli v kapli V Lipkách možnost shlédnout opery Yta innocens a Endymio. Souboru se u nás zřejmě líbí, protože po krátkém čase budeme mít možnost shlédnout další vystoupení.

V sobotu 11. června v 17 hodin se v rýmařovské kapli V Lip-

kách uskuteční další představení opery. Toto dílo nese název Torso a pochází z pera uměleckého vedoucího Ensemble Damian Tomáše Hanzlíka a jeho přítele Víta Zouhara. Oba pánové se kompozicím podobného charakteru věnují dlouhá léta, nicméně společně dílo napsali pouze jedno - právě operu Torso. Jedná se, stejně jako v předchozích případech, o pseudobarokní hudbu, což je hudba, která je zcela moderní, nicméně věrně kopíruje kompozici a interpretační zvy-

klosti doby baroka - skladatelé dbají na zřetelný rytmus, melodii i harmonii, zpěváci disponují hlasem nezatíženým vibratem a ostatními zvyklostmi běžné operní praxe.

V propagačním textu umístěném na internetových stránkách souboru Ensemble Damian se můžeme dočíst: „V březnu roku 2003 skladatel Hanzlík dokončil svou novou operu Yta innocens na stejnojmenné libreto Davida Kopeckého z roku 1728. Tomáš Hanzlík navrhl skladateli Zouharovi, aby společně v krátkém čase napsali novou operu pro závěrečný večer festivalu Baroko 2003. Opět na libreto Yta innocens, tentokrát však pouze na dvanáct vybraných scén, které se v Hanzlíkově nové opeře ještě neobjevily. Tedy na jakési torso. A to také dalo název nové opeře.“

Dvanáct vybraných částí opery Torso si oba skladatelé rozdělili rovným dílem, s přesně vymezeným afektivním scénářem. Na rozdíl od opery Yta innocens tedy

opera Torso postrádá kontinuální děj a je záměrně vytvořena jako zčásti zničená freska, jejíž postavy už ztratily tvář. Barokní patos afektivních scén umocňují stylizovaná scénická gesta převypravující hnutí duše. Bohaté kostýmy Venduly Johnové dotváří velkolepost osamocených příběhů a zvuk barokního souboru i hudební gesta čerpají z hudební rétoriky tak, aby dala posluchači porozumět a souznít s osudy, které se před ním odehrávají.“

Organizátorem akce je tradičně rýmařovská základní umělecká škola, která může tyto aktivity rozvíjet díky příkladné spolupráci s firmou RD Rýmařov a také s rýmařovskou římskokatolickou farností. Vstupenky lze zakoupit buď na místě nebo v kanceláři základní umělecké školy. Vzhledem ke zkušenostem z předchozích vystoupení organizátoři vřele doporučují zajistit si vstupenky předem, protože by se někteří do kaple již nemuseli vejít.

Mgr. Jiří Taufer,
ředitel ZUŠ Rýmařov

Z historie

Těžký život Jana Františka Pabsta

Kdoví, možná by statečné Rýmařovské, kteří obešli zvyklosti, aby zachránili sebe i své spoluobčany, dnes vyšetřovala policie, byli by vzati do vazby a později odsouzeni ke ztrátě svobody, vždyť, darebáci, porušili společenskou modlu a uznávaný, bohužel též dosud poněkud gumový pilíř společnosti - zákon! Kdepak odvolávat se na rozum, to bývá i dnes nejednou ošidné. Ale vraťme se spolu na počátek ponurého životního příběhu kněze Pabsta.

Jan František to od mládí neměl lehké, byl totiž válečným dítětem, a tak prožíval útoky epidemií, drancování města a řádění soldatesky, stálý strach o život a určitě i všudypřítomný hlad v městečku Jeseník, jež se tehdy nazývalo Gräfenberg a kde rodina žila již několik generací. Žil v děsivé záři planoucích hranic v době stále se vracejících jeseníckých čarodějnických procesů. Stěžl si představit, co prožívalo dítě, když také jeho matku zničehonic uvěznil a obžaloval z černé magie po udání jedné z mučených. Maminka skončila spolu s dalšími ve žhoucích plamenech, je div nebo následek neobyčejné ženiny statečnosti, že se obětí nestal též on se svou sestrou. Rodina se však stala terčem podezřívavosti a nenávisťi spoluobčanů, zvláště po zlovolné pomluvě jeseníckého varhaníka.

Chrámový hudebník si totiž po dlouhodobé známosti s Pabstovou sestrou rozmyslel sňatek, možná si, zbabělec, ovlivněn rodinnou tragedií nechtěl zadat, a s dívkou se rozešel. Jenže tehdy se nebralo porušení manželského slibu jen tak na lehkou váhu, a pokud už k němu došlo, bylo třeba vyvinut se ze soudů nějakým pádným důkazem, vždyť se stínalo i za mnohoženství. Svoje jednání tak podlý špindíra odůvodnil tím, že on jako věřící a spravedlivý křesťan nemůže sdílet život s nikým z podezřelých pelešů Pabstových, „nebude se s takovou čarodějnickou bandou míchat“. Je až neuvěřitelné, že svým prohlášením nepřivolal na zoufalou rodinu znova pozornost čarodějnického tribunálu. Janův bratr se pod tlakem okolností odstěhoval až do slezského Pačkova v nysském knížectví. Na druhé straně je případ jasným důkazem, že ne všichni duchovní včetně výše postavených hodnostářů církve podlehlí vražedným pověrám, neboť velmi nadaný Jan František přes vše, co se vědělo a povídalo o jeho rodině, byl přijat na studia a nakonec jej vysvětili na kněze. Nebyly totiž ještě kádrové posudky a uliční výbory.

Po studiích nastoupil jako novokněz na své první působiště v Horním Městě. Nelze vyloučit, že přišel zároveň s Aloisem Kryštofem Lauthnerem, svým o něco starším přítelem z Dolní Moravice, tj. roku 1658. Přišel do velmi zlé doby. Zchudlé Rýmařovsko z velké části dosud nekonvertovalo ke katolicismu, jak žádalo již roku 1628 Obnovené zřízení zemské. Dosud se o tvrdé palice místních luteránů třískalo jakékoli úsilí jezuitských misí, neboť moudrý a mírný primas český, hlava české církve, kardinál Vojtěch Arnošt hrabě

z Harrachu (1598-1663) odmítal jakékoli násilí vůči nekatolíkům a žádal, aby k jediné povolené víře dospěli dosavadní kacíři přesvědčení o její pravosti. Přes všechny své klady a výřečnost přišel na faru lidmi z městečka apriori nenáviděn jako katolík, který jim přichází vzít víru jejich otců. Ačkoli již nejeden raději volil přestup ke katolickému náboženství, aby si zbytečně nedělal nepřijemnosti, většinou to bylo jen na oko. Propadat však floskulím o spravedlivých pronásledovaných je zbytečné, způsoby odporu mnohdy nabývaly i forem velmi nízkých. Je sice záhadou, jak se dostalo varhaníkovo obvinění z Jeseníku až do Horního Města, ale místní, ať protestanti skrytí či dosud neoblomní, okamžitě ošklivou kletvu rozkřičeli a využili proti novém knězi. Jeho další existenci na faře to nesporně poškodilo, nehledě k tomu, že se mohla stát rozbuškou k rozvíření čarodějnických procesů. Nenávist a zloba však nemá oči ani rozum. Olomoucká konzistoř ještě zůstávala nezasažena pověrami do té míry, že předešla včas nepřijemnostem. Neprávem osočovaný a pomlouván duchovní byl přeložen 6. 5. 1668 na osiřelou faru rýmařovskou k nesporné spo-

kojenosti rozumných lidí z obce. Ve stejném roce ukončili olomoučtí jezuité úspěšně poslední misi, drtivá převaha poddaných obou hoffmannských dědiček přešla na katolickou víru, na počátku 18. století se uvádí v Rýmařově už jen čtyři evangelíci. Přítel Lauthner roku 1663 sice odešel do Šumperka, ale přátelství dvou mužů vytrvalo dál a stalo se Janu Františkovi osudným.

Jak jsme upozornili již dříve, po Lauthnerových kázáních proti Bobligovi začal losinský tribunál sbírat „důkazy“ proti děkanovi a k nim zamíchal i jeho rýmařovského přítele. Mučené ženy na trápení i jindy byly vyzyvány, aby vedle Lauthnera přiznaly též přítomnost Pabsta a staříckého rapotínského faráře Sartoria při „rejdech na Petrových kamelech“. Ve stejné době navštívili tři kněží vyslychané a vystrašené ženy a vydali písemné svědectví - attestatio o nesmyslnosti nařčení a naprosté nevině žen. Podepsali 9. září 1680 velkolosinský farář Tomáš František König, sobotínský Matyáš Eusebius Leander Schmidt, který asi nesmírně litoval, že oznámil událost s hostií vyplivnutou starou Schuhovou, aniž odhadl důsledky, a umožnil tím zahájení procesů roku 1678, připojil se i rapotínský kaplan Jiří Anton Lachnit. Zajímavé je, že páter Schmidt, pozdější rýmařovský děkan a autor nejstaršího známého obrazu Rýmařova z roku 1693, byl bratrem biskupského sekretáře Izidora Eusebia Schmidta, člena vyšetřovací komise, který vymohl spolu s Bobligem 24. 8. 1680 na olomouckém biskupovi dekret, který povolil vytvoření inkviziční komise k vyšetřování kleriků diecéze. Bratři, jak je vidět, se jeden od druhého nesmírně lišili. Zcela nezákonně nikdo na ohrazení duchovních nereagoval, a tak se stal proces i podle tehdejších zvyklostí vlastně protiprávním.

Odvahu Pabsta však nepokrytý útok na jeho osobu ani zatčení přítele nijak neovlivnily, stejně jako dříve spolu začal nyní sám veřejně i v dopisech biskupovi útočit na tribunál a především na samotného Bobliga. Píše o něm biskupovi, napadá vynuocování rozsudků a nechutné vedení soudů a tribunál považuje za zloděje „životů a cti“. Možná se domníval, že je naděje na ukončení procesů, a věřil, že je biskup špatně informován. Mezitím zemřel farář König přirozenou smrtí. Nynějším cílem Bobligova útoku se stal nezlomný Pabst; Schmidt, to byl tvrdší oříšek, měl přece příbuzného v olomoucké konzistoři.

Mgr. Jiří Karel

Bazén v Břidličné

Plavání pro veřejnost - květen - červen

Pondělí	zavřeno	Úterý	14.00 - 18.00 hod.
Středa	14.00 - 19.00 hod.	Čtvrtek	14.00 - 19.00 hod.
Pátek	14.00 - 20.00 hod.	Sobota	14.00 - 19.00 hod.
	Neděle		13.00 - 19.00 hod.

Teplota bazénu 28°C (malý), 26°C (velký), teplota vzduchu 29°C

AQUA CENTRUM SLUNCE

na Jesenícké ulici

PROVOZNÍ DOBA:

Po - Pá 14.00 - 21.00

So, Ne a svátky 10.00 - 21.00

Možnost zakoupení permanentek

Kontakt: 554 219 958

PROGRAM KINA

a Filmového klubu

!!! Od března je promítání Filmového klubu přesunuto na sobotu 17.00 !!!

PROJEKT 100 PROJEKT 100 PROJEKT 100
sobota 28. května 17.00

Moderní doba

Společenská satira (USA 1936)

Charles Chaplin a jeho souboj se stroji v éře, která není příliš nakloněna lidem. Společenská satira natáčená ještě v konvencích pantomimy němého období. Protest proti nehumánním aspektům technické civilizace a automatizace lidského života. *Přístupný od 12 let*

sobota 28. května 19.30

Skřítek

Komedie (ČR 2004)

Jedna venkovská rodinka se přestěhuje do města, kde se pomalu začíná její rodinný život rozpadat. A aby toho nebylo málo, motá se tu ještě nějaký skřítek.

V hlavních rolích se představí Bolek Polívka, Eva Holubová a Tomáš Hanák. *Přístupný od 12 let*

PROJEKT 100 PROJEKT 100 PROJEKT 100
sobota 4. června 17.00

Otec na služební cestě

Tragikomedie (Jugoslávie 1985)

Film o životě jednoho oddaného straníka v nelehkých 50. a 60. letech Titovy Jugoslávie aneb Komunismus po balkánsku vykreslený na osudech jedné rodiny. Režie: E. Kusturica. *Přístupný od 15 let*

sobota 4. června 19.30

Jarmark marnosti

Drama (USA/VB 2004)

Film natočený podle světoznámé novely Williama M. Thackerého. Jedná se o ironický a velmi humorný pohled na anglickou společnost na sklonku napoleonských válek. *Přístupný od 12 let*

neděle 5. června

17.00

Sametoví vrazi

Krimi (ČR 2004)

Snímek klasika české detektivky Jiřího Svobody, natočený podle skutečných událostí, které média prezentovala jako „Orlické vraždy“. Hrají: M. Dlouhý, J. Dolanský, R. Krajčo, A. Veselá. *Přístupný od 15 let*

PROJEKT 100 PROJEKT 100 PROJEKT 100
sobota 11. června 17.00

Půlnoční kovboj

Drama (USA 1969)

New York je dějištěm příběhu dvou přátel, které náhoda svede dohromady a které město vyvrhne na smetiště lidských osudů jako nepotřebné. Hrají: D. Hoffman, J. Voight. *Přístupný od 15 let*

sobota 11. června

19.30

Nenávist

Horor (USA/Japonsko 2004)

Strhující hororový příběh odehrávající se v supermoderním Tokyu. Americká studentka Karen je vystavena záhadnému prokletí, které vzbuzuje strašlivou nenávist a hrůznou smrt. *Přístupný od 15 let*

neděle 12. června

17.00

Bokovka

Komedie (USA 2004)

Jack má týden před svatbou a vyrazí se zatvrzelým rozvedeným kámošem Milesem na exkurzi vinic v Santa Ynez Valley. Okouzlen tamní servírkou vyhrožuje Jack, že svatbu zruší. *Přístupný od 12 let*

Kam na výlet

Od Hvězdy k Vrbnu pod Pradědem

Na pohodlný výlet Hrubým Jeseníkem se můžete vydat z Hvězdy nad Karlovou Studánkou. Půjdete-li od turistického rozcestníku vpravo po široké modře značené lesní cestě, můžete přibližně po 5 km dojít do Ludvíkova nebo po deseti kilometrech třeba až do Vrbna pod Pradědem. Od turistického rozcestníku u Hlásky (4 km od Hvězdy) je však možné sejít vpravo po žluté značce do údolí Kyselky a odtud pak vystoupat na Anenský vrch s barokním kostelíkem sv. Anny. Na rozcestí u Hlásky však mohou dojet i cykloturisté jedoucí z Rudné pod Pradědem do Karlovic po cyklostezce č. 6076.

Z většinou vrstevnicové modře značené cesty jsou zajímavé výhledy do údolí Bílé Opavy od Karlovy Studánky k Ludvíkovu, ale také na protější horský hřeben s charakteristickými skalními útvary na skoro 1100 m vysoké Lyže a vrchu Žárové. Další zajímavostí je i o 150 m nižší Skalnatý vrch. Dobře přístupná 35 m vysoká rulová skála s dřevěným křížem na vrcholu leží necelé

2 km severovýchodně od Karlovy Studánky. Pokud dojdete až do horského města Vrbna pod Pradědem, které leží na soutoku tří řek - Bílé, Střední a Černé Opavy, můžete si prohlédnout město se čtvercovým náměstím

Anenský vrch s barokním kostelíkem sv. Anny

a empirovým farním kostelem sv. Michala nebo odtud pokračovat do hor k dalším zajímavým místům. Vrbno bylo kdysi založeno jako hornická osada, v jejímž okolí se těžilo zlato a měděné rudy. Vedla tudy obchodní cesta do Nysy, kterou střezily četné strážní hrady, z nichž dnes zbyly pouze trosky. Patří k nim i pozůstatek hradu Fürstenwalde na Zámecké hoře nad městem. Ve městě a jeho okolí se ještě dnes postupně zacelují škody způsobené povodněmi v roce 1997, obnovilo se zpracování dřeva, plastických hmot a skla. Chcete-li si však udělat jen kratší výlet, odbočte z modře značené cesty po 3 km z Hvězdy vlevo na neznačenou lesní silničku, která vás dovede k autobusové zastávce u Stonožky v Ludvíkově. I toto místo má hornickou a hutnickou minulost. Vpravo pod silničními serpentínami jsou zakonzervované zbytky důlních děl, kde se těžila měděná ruda. Chalkopyrit a malachit tu lze při troše štěstí ještě občas nalézt.

Za KČT Rýmařov Hana Kašparová

Zpravodajství města Břidličné

60. let od osvobození Břidličné

V minulých dnech si celý svět připomenul výročí 60. let od ukončení druhé světové války, dosud největší celosvětové katastrofy, kterou vyvolalo hitlerovské Německo se svými tehdejšími satelity. Dlouhých šest let trvalo, než se spojencům protihitlerovské koalice podařilo spojenými silami na všech frontách dosáhnout převahy a rozpínající se Německo porazit. Stalo se tak díky nebývalému spojení sil a prostředků, neohroženému a obětavému vystoupení mnoha milionů lidí různých ras a národností, ať už to byli Rusové, Američané, Číňané či Angličané z těch největších zemí, ale i lidových mas z ostatních zemí Evropy a celého světa.

Mezi nimi svou osvoboditelskou roli sehráli také Češi a Slováci z okupovaného Československa, kteří se zapojovali do bojů prakticky na všech frontách války. S obdobím druhé světové války bylo spojeno nesmírné utrpení mnoha milionů prostých lidí na celém světě. Je proto na místě připomenout si i po tak dlouhé době

ukončení tohoto smutného a pro mnohé bolestného období dějin. Vítězství ve druhé světové válce a následující vývoj jsou pro celé lidstvo poučné v tom, že i přes značně rozdílné názory lidí a celých národů se při projevované snaze a dobré vůli mocných tohoto světa dá dosáhnout dohody a udržet rozvoj planety v mírových podmínkách, jak o tom svědčí i přes občasné mezinárodní konflikty vývoj posledních 60 let.

V sobotu 7. května uplynulo 60 let od doby, kdy byla vojsky Rudé armády osvobozena Břidličná. Pro naše město to znamenalo ukončení několik set let trvajícího působení německého vlivu v Břidličné a okolí, postupné dosídlení města obyvateli české, slovenské a jiných národností a postupný rozvoj poválečného života až po dnešní dny.

Za to patří poděkování a úcta všem známým i neznámým hrdinům, kteří položili své životy nebo jinak trpěli za osvobození své vlasti a jiných porobených zemí. V Břidličné jsme si 60. výročí

Zástupci města a základní školy spolu s dětmi položili kytice k památníku padlých na náměstí Svobody v Břidličné

osvobození připomněli v pátek 6. května položením kytic u Památníku padlých na náměstí Svobody. Malé oslavy a pietního aktu se zúčastnili zástupci města a základní školy spolu s dětmi z místní základní školy.

Život v míru nám všem dnes připadá jako samozřejmost. Je ale třeba mít na paměti, jak málo stačí k tomu, aby se zdánlivě zřetelná hranice mezi mírovým životem a vznikem válečného

konfliktu porušila. Příkladů je v dnešním světě dost.

Přejme si proto všichni, abychom ani my, ani následující pokolení již nikdy nemuseli poznat hrůzy válečného konfliktu, nezapomeňme na oběti, které za nás učinili jiní.

Mějme rádi svou zemi, Českou republiku, povznesme ji a budme na ni hrdí!

Miroslav Volek,
starosta města Břidličná

Člověk v zrcadle dějin

Co by se stalo, kdybychom se přenesli do minulosti? Kdybychom mohli prožít jeden den v Egyptě? Jak asi vypadala pravěká vesnice? Co by nás čekalo kdysi dávno v Číně nebo mezi indiány?

Přenést se alespoň na chvíli stovky či tisíce let nazpět umožnila všem návštěvníkům výstava prací žáků z druhého stupně naší základní školy, která se konala v týdnu od 16. do 20. května

Fota: archiv ZŠ Břidličná

na ve Společenském domě v Břidličné.

Návštěvníci expozice se mohli ocitnout u pravěkého ohniště, v pravěké vesnici, prožít jeden den v Egyptě, poznat lépe řecké chrámy a amfory nebo se dozvědět, jak se oblékaly Řekyně do společnosti. Zábavu nabízely indiánské artefakty, jako jsou masky, čelenky, amulety a zejména rumbakoule, které vzbudily ohlas hlavně mezi dětmi. Nejvíce času však návštěvníci strávili u modelů hradů a zámků různých uměleckých slohů, které pro všechny připravil žák 8. C Tomáš Sekel. Všichni obdivovali jeho zručnost a hlavně trpělivost při lepení miniaturních modelů. Vytvoření jednoho dílka mnohdy trvalo i několik měsíců.

Už během výroby svých prací se děti více ponořily do minulosti. Snažily se, aby jejich výtvořky co nejlépe odpovídaly skutečnosti. Proto se musely blíže seznámit s dějinami daného historického období. Další zajímavé údaje o minulosti poskytovalo velké množství informačních plakátků, jimiž výstavu bohatě vyzdobila naše záněčná historička uč. J. Hošková. Výtvarnou část zajistila uč. P. Doleželová za podpory

uč. M. Jurtíkové a M. Kůdelové.

Akce byla doplněna dvěma soutěžemi, v nichž si každý mohl zkusit zodpovědět dané otázky z minulosti nebo poznat co nejvíce názvů vystavených hradů a zámků. Soutěže byly dosti náročné, ale mezi dětmi vzbudily velký ohlas. Výherci budou vyhodnoceni po skončení akce a odměněni hezkými cenami.

Učitelky 2. stupně ZŠ Břidličná

Florbalisté ZŠ Břidličná první v okrese

V pátek 13. května proběhlo další kolo Okresní florbalové ligy v Horním Benešově. Na tomto turnaji se klukům skvěle dařilo a tréninkové úsilí čtyřikrát týdně se vyplatilo. Porazili nejtěžšího soupeře Gymnázium Krnov 3:2 a pak už to šlo jak na běžícím pásu.

Domáci zdolali 4:2, Městské obchodní gymnázium Bruntál 7:0 a 2. ZŠ Krnov 4:0. Celkově tedy jednoznačně zvítězili a vedou ligu. Základní školu v Břidličné reprezentovalo družstvo ve složení: Tomáš Forcek, Pavel Kučera, Jakub Babík, Jakub Brázda, Radek

Němec, Pavel Novosedlák, Luboš Šarman, Ondřej Cabák, Tomáš Trunda, Martin Zapletalek, Lukáš Ščudla, Jarda Šrámek, Petr Kršek, Mirek Motůz a Petr Gregovský. Nyní čeká na florbalisty další kolo, tentokrát na domácí půdě v Břidličné.

-ZP-

Blahopřání

V úterý 17. května se dožila požeňnaného věku 93 let babička a prababička paní Marie Holodňáková z Břidličné. Je druhou nejstarší občankou města. Narodila se 17. 5. 1912 v Rovném na východním Slovensku, kde také žila spolu se svými čtyřmi sourozenci, z nichž dva v dětství zemřeli. Krátce po válce se paní Holodňáková už se svojí jedinou dcerou přestěhovala poblíž Hranic na Moravě. Do Břidličné je zavál osud v roce 1950. Její dcera se sem provdala a obdávávala ji třemi vnoučaty. Paní Holodňáková byla zaměstnaná

v Kovohutích až do svého odchodu do důchodu v roce 1968. Stále žije samostatně, i když o ni denně pečují její dcera s manželem. Paní Holodňáková se těší dobrému zdraví a má radost ze svých šesti vnoučat, které ji často přijedou navštívit, a nejstarší třeba až z Ameriky. Členové sboru pro občanské záležitosti ji v den jejích narozenin navštívili, přinesli blahopřání, kytičku a do dalších let popřáli - hlavně ať to zdravíčko slouží alespoň stejně dobře i nadále, však do té stovky není až tak daleko.

Daniel Mach Oslavenkyně - paní Marie Holodňáková

Generální oprava travnaté plochy oddílu kopané

Travnatá plocha na hřišti oddílu kopané potřebovala pořádnou rekonstrukci již delší dobu. Tráva neodpovídala běžnému standardu a také odvodnění po deštích nebo po zimním období už nestačilo a bylo třeba provést úpravu. Nevyřešeným problémem zůstávaly finance. Po úspěšných jednáních s různými sponzory se podařilo sehnat prostředky tak, aby se mohlo s generální opravou začít v červenci minulého roku.

Po téměř třiceti letech od prvního zatravnění byla tato velká akce zahájena odstraněním zeminy a starého potrubí. Následně byl vybudován nový odvodňovací systém,

na ten se navezlo zhruba 450 tun zeminy a pak přišly práce spojené s vlastním zatravněním. Celou akci prováděla firma Zelený pažit, s. r. o., z Ostravy-Mariánských Hor. Byly vybudovány nové, rozšířené střídačky, ochranná síť za brankou, provedly se ochranné nátěry a další drobné úpravy a opravy. Celá investice dosáhla částky 550 000 Kč. Na tomto projektu bylo odpracováno několik stovek brigádnických hodin.

Za oddíl kopané mají největší podíl na této akci: Kostelník Petr, Vrábek Miroslav, Doležal Richard, Calek Stanislav, Novotný Aleš, Zítka Miroslav a další.

Pásku přestřihuje na fotbalovém hřišti výkonný ředitel Ing. Jiří Horáček

Fotbalové družstvo sponzorů a staré gardy před zápasem

Největším sponzorem byl Al Invest Břidličná, a. s., s výkonným ředitelem Ing. Jiřím Horáčkem, Měú Břidličná se starostou Miroslavem Volkem a dále Kovošrot Moravia-Export, a. s., Velká Štáhle - Jiří Ondrák, SDS Transport, s. r. o., Bruntál - Miloš Surý, PRO-SOLO, s. r. o., Ing. Vladimír Sláma, Keramet, spol. s r. o., Praha - Ing. Jan Roháček a také Easy Control Morava, spol. s r. o., Břidličná - Ing. Roman Smelík. Poděkování patří všem jmenovaným a dalším, kdo přiložili ruku k dílu.

Slavnostní otevření se uskutečnilo

ve čtvrtek 12. května za účasti všech sponzorů a dalších pozvaných hostů. Přestřižení pásky provedl výkonný ředitel Al Investu, a. s., Ing. Jiří Horáček. První fotbalové utkání na novém hřišti se hrála družstva přípravek Bruntálu a Břidličné. Hosté se ukázali jako lepší a zvítězili. Poté se utkali sponzoři posílení o některé hráče - zaměstnance Al Investu proti staré gardě Břidličná. Výkopem byl pověřen starosta Břidličné Miroslav Volek. Nešlo ani tak o výsledek, jako o společnou radost z dobře vykonané práce.

Miroslav Kladníček

Plavecký oddíl

Meziokresních přeborů jednotlivců v plavání v Opavě a v Krnově se o víkendu 29. - 30. dubna zúčastnilo i čtrnáct plavců z Tělovýchovné jednoty Kovohutě Břidličná. Členové plaveckého oddílu ve věku 6 - 12 let pod vedením pana Miroslava Hanuše z Jamartic měli možnost porovnat své výkony se zástupci plaveckých oddílů z Opavy, Krnova, Bruntálu a Jeseníku. V tomto boji nezůstali pozadu a ze závodů si dovezli šest diplomů. Dva diplomy za první mís-

to si odvezla Jolana Bednářová z Rýmařova, další dva diplomy získala Terežka Smetanová z Velké Štáhle, jeden diplom za první místo vybojovala Hanička Smetanová z Velké Štáhle a jeden diplom za třetí místo patří Kačence Chudé z Břidličné. Oceněným blahopřejeme a všem účastníkům přejeme hodně úspěchů v dalších závodech. Dále bychom chtěli poděkovat rodičům závodníků za pomoc při dopravě na závody.

Liba Kovaříková

Naši plavci v Opavě

McDonald's Cup v kopané mladších žáků

Již druhým rokem dostala ZŠ Břidličná možnost uspořádat okrsková kola v kopané mladších žáků s názvem McDonald's Cup. Kvůli rekonstrukci místního fotbalového hřiště se

musel celý turnaj na poslední chvíli přesunout do Velké Štáhle. Za pomoc spojenou s organizací a za vstřícnost bychom chtěli poděkovat Obecnímu úřadu ve Velké Štáhli.

V úterý 10. května byl turnaj určen pro žáky prvních až třetích tříd. Ve středu pak hráli čtvrtí a pátí. První den se turnaje zúčastnilo sedm družstev a v úterý dokonce osm.

A jak se umístila jednotlivá družstva?

10. května

1. místo ZŠ Jelínkova Rýmařov
2. místo ZŠ Vrbno pod Pradědem A
3. místo ZŠ Okružní Bruntál
4. místo ZŠ Svobodné Heřmanice

Další místa obsadili: ZŠ Břidličná, ZŠ Jesenická Bruntál, ZŠ Vrbno pod Pradědem B.

11. května

1. místo ZŠ Jelínkova Rýmařov
2. místo ZŠ a MOG Bruntál
3. místo Vrbno pod Pradědem
4. místo ZŠ Jesenická Bruntál

Na dalších místech skončili: ZŠ Děřfichov, ZŠ Břidličná, ZŠ Okružní Bruntál, ZŠ Cihelní Bruntál. Na okresní přebor postupují první tři družstva.

-Zr-

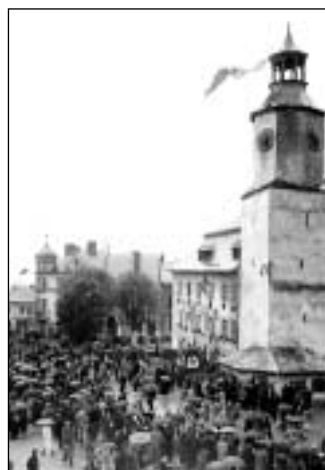
Seriál

Těžké umírání na prahu míru (2/8)

V posledních měsících války se množily zprávy o padlých, jejichž počet roku 1944 překročil jen v Rýmařově dvě stovky, vraceli se těžce zranění. Dobrovolně se na frontu hlásila už jen hrstka postpubertálních fanatiků verbovaných ředitelem gymnázia. Zastrčené městečko, nyní obývané většinou jen vystrašenými ženami, dětmi, starci, uprchlíky a několika invalidy, informovali jen kuse a zkrlesně vojenská dovolenci a pravda stěží pronikala vychytralou clonou Goebelsovy propagandy.

Rýmařovany otrásl hmatatelný důkaz bestiality Hitlerovy války teprve v zimních měsících roku 1945, když bylo městem vlečeno několik tisíc strašlivě zbledovaných ruských zajatců, oblečených v rozdrásané hadry, viditelně nemocných, děsivě vyhublých a hladových. Přihlížející se pokoušeli házet trpícím zajatcům alespoň kousky chleba a dalších potravin, leč rány pařbou, které se nestýděli strážní německým ženám i dětem uštěďřovat s výhrůzkami zastřelení, je udržely v patřičném odstupu. K posledním záchvěvům nacismu na Jesenicku patří založení organizace Wehrwolf pro severní Moravu a Slezsko v březnu 1945 v Karlově Studánce pod názvem Sonderaktion Gehrke. Ozbrojené skupiny v rozsahu 2 - 4 mužů vznikly ve Staré a Nové Vsi, Moravici a Karlově. V Malé a Velké kotlině byly zřízeny úkryty zbraní, trhavin a munice, přísně utajené před německými usedlíky. Skupiny Wehrwolfu však nebyly smluveným heslem aktivovány a na Rýmařovsku nevyvinuly žádnou činnost. Příslušníci skupin byli po válce záhy prozrazeni a zatčeni. Již v dubnu dolehl ke zděšenému

obyvatelstvu zvuk střelby z těžkých bojů v Horním Slezsku. Pak přišel květen a válka začala zabíjet i na dosud klidném Rýmařovsku. První vlna nepřírozených úmrtí německých obyvatel předcházela příchodu sovětské armády. Již 1. 5. si sáhl na život **Josef W.** (35 let, dále uvádíme stáří jen číslicí) z Ryžoviště, o den později **Florián K.** (64) v Albrechticích. První obětí v Rýmařově se stal **Johann R.** (65), který si prostřelil břicho při čištění zbraně, a 6. 5. zvolila též sebevraždu oběšením ve Valšově celá **rodina R., otec Rudolf** (55), **matka Hilda** (44) a dvě dcery **Kristína** a **Luisa** ve věku 21 a 17 let. Umírali ranějí

vojáci v lazaretech i zajatci. Šestnáctileté chlapce z Rýmařova nahnali s panzerfausty do postavení u Andělské Hory. Rusové je zajali a poslali domů, přežili nakonec všichni na práci v ostravských dolech. Okolo Rýmařova se objevily zákopy, zátaras a ve městě známé nápisy „Vir kapitulieren nie“, „Unsere Mauern brechen, aber unsere Herzen nicht“ či „Besser Tod als Sklavenkeit“.

Příkopy pro střelce z panzerfaustů, německá kulometná hnízda a palpost pro lehké dělo bývaly donedávna patrné i na Stráni.

Ve dnech 5. a 6. května zastřelili v Rýmařově obávaní příslušníci vojenského četnictva **dva neznámé Rakušany**, zběhy z Wehrmachtu, těla obětí pohřbili potupně vně zdi hřbitova.

U Stříbrných Hor byl 6. 5. nalezen mrtvý též svobodník **Ernst S.** z Ryžoviště, nejspíše se i zde jedná o dílo rychlé německé vojenské justice. Téhož dne se objevily na domech bílé prapory a delegace zhruba 14 - 16 občanů žádala na radnici, aby bylo město prohlášeno za otevřený a nebylo nesmyslně hájeno. Zpočátku odporující starosta Klose nakonec podlehl tlaku a navštívil s několika protestujícími velitele města kapitána SS Morawetze a nechal přečíst petici Rýmařovanů, ten však nařídil okamžitě „strhat bílé hadry“, starosta Klose zatkl a nařídil mu setrvat na radnici v jakémsi domácím vězení. Rozhodnutí o osudu starosty Morawetze přenechal na vrchním veliteli dosud bojeschopné milionové německé armády maršálu Schömerovi. Naštěstí již neexistovalo spojení a na soud či exekuci nezbyl čas. Jaké bylo asi zděšení Klose, když zjistil, že navzdory nařízení důstojníka zavlál znovu bílý prapor na radniční věži. K tomu se po válce hlásila skupinka Čechů totálně nasazených v Rýmařově.

Dopoledne 7. května po obsazení Bruntálu dorazily k městu sovětské oddíly a začaly ostřelovat Rýmařov z nedalekých výšin nad Albrechticemi. Začal hořet pracovní tábor u nádraží a sklad, na kolejích zůstalo stát 28 ohořelých

vaňů, v troskách se ocitl dům za dnešním sklenářstvím, dům na Radniční před klenotnictvím, barokní kaple sv. Josefa s františkánským konventem na náměstí Svobody a domky na Divadelní ulici, celkem třináct objektů, kaple V Lípkách byla naštěstí poškozena jen povrchově. Umírali civilisté. O desáté dopoledne telefonoval homoměstský starosta na radnici, že projely sovětské tanky a míří na Rýmařov. Ještě v poslední chvíli nahnal místní vedoucí hitlerjugendu zhruba desítku ozbrojených kluků do prostoru před Jamarticemi. Mnoho si nezastříleli a po několika šulcích je sovětský vojáci odzbrojili a poslali domů. Počal krátký útok na jednotky, jež se snažily zpomalit postup Rudé armády a umožnit dalším ústup na západ. Padli vojáci obou stran. Kolem jedenácté dopoledne se začaly německé jednotky umístěné u Jamartic, Moravice a Malé Štáhle, dosud útočící za podpory tří obrněných transportérů - „Hacklů“, urychleně stahovat po státní silnici na Šumperk. Jeden pancéřový vůz s poškozeným pásem opustili naproti radnici v místech dnešní pohřební služby. Po šestnácté nastal klid a v teplém pozdním odpolední obsazovala sovětská armáda město. Kolem páté dorazili sovětský vojáci spolu s mladým důstojníkem na radnici a osvobozený starosta mohl konečně se svými dvěma přáteli profesorem Stegerem a učitelem Kólnere místo opustit.

Vzpomíná, jak spěchal domů po nynější třídě Hrdinů a proti němu postupovaly skupinky Rusů.

(Pokračování příště)

Mgr. Jiří Karel, † Roman Icha,
Herbert Schneider

Z historie obcí Rýmařovska

V roce 1874 hořelo Ryžoviště a přišlo o radnici

Snad s výjimkou Rýmařova není v našem regionu obce se zajímavějšími dějinami, nežli je tomu u bývalého města, městyse, městečka a posléze jen obce Ryžoviště. Sestupná tendence jako by charakterizovala nezadržitelný pokles osídlení mezi třemi kopci a soutokem dvou potoků na mírné pahorkatině. Stejně je tomu i se zájmem o zpracování a prezentaci dějin této obce. I ten, kdo se po něčem takovém pídí, je zklamán. Pár starších článků věnovaných Ryžovišti jaksi mimoděk, trochu z laického pohledu napsaná kniha Josefa-Schmid Braunfelda „Dějiny města Ryžoviště“ z r. 1910, jinak spisovatelé, spíše národopisných drobností, sužovaného navíc zhubnou chorobou. To je vše. Nepočítáme-li v r. 1998 vydané „Naše Ryžoviště“, přeložené dosti neumele z německého originálu. Při vši úctě k autorům i překladatelům jde o svéráznou směs nedoložených bájí, historických zmatenin a omylů (ohleduplně řečeno) na straně jedné a specifického pohledu odsunutých občanů na straně druhé. Paradoxní je, že právě tento pohled z určitého úhlu lze považovat za největší přínos péčí obce vydané publikace. Konkrétně jde o popis odsunu s uvedením jednotlivých transportů. Zvláště když jej lze porovnat s nedávno publikovanými vzpomínkami lidí z druhého pólu - důstojníků čs. jednotek na Západě, kteří transporty doprovázeli a předávali do péče armády USA. Netřeba dodávat, že se obě východiska značně liší.

Tolik na úvod několika článků z historie Ryžoviště v Rýmařovském horizontu. Nekladou si za cíl nějaké komplexní zpracování podepřené obsáhlými odkazy na literaturu a autory, to přenechám jiným. Chci jen lidem v Ryžovišti a okolí přiblížit časy minulé, kdy se jejich obec jmenovala Brunzejf a žili zde lidé jiné národnosti. Mnozí po nich přijali domy, zahrady, pole a nastupující generace by měla v mnoha ohledech navázat i na jejich vztah k této krajině. Začít třeba tím, že o své odkazy něco víme a není to pro nás shluk baráků, kde jsme nastěhováni.

Začneme třeba přímo na náměstí. Málokdo asi ví něco o tom, že zde do roku 1874 stávala celkem

výstavná barokní budova radnice s věží. Na věži byla mimo hodin i zvonkohra, o které bude ještě zmínka v tragických souvislostech. V radnici nebydlel starosta, nýbrž jen obecní policajt, porodní bába a obecní písař. V radnici byla i cela pro zadržené tuláky, zloděje a opilce. Říkalo se jí šatlava. Radniční sklípek, tedy hospoda, zde nebyl. Celá budova byla široká asi 12 m a dlouhá téměř 20 m. V dřevěné části bylo obecní skladiště s nářadím na hašení požáru a též malé krámky řezníka a pekaře. Budova radnice byla kryta dřevěnými šindeli. Zděná část měla první poschodí, na něž navazovala věž s dalším patrem. Ve věži byly bicí hodiny a nad nimi v báni věže „důmyslný cimbál zvonkohru hrající každou šestou hodinu“ - což zas nebyl takový div: v Lomnici byl na věži kostela také až do zničujícího požáru v r. 1854.

Jen pro úplnost pár zmínek o minulosti radnice, údajně poprvé uváděné v roce 1560, a to nepřímě, když Rudolf II. povolil městu jarmark na rynku okolo radnice. Konkrétnější je už zápis z r. 1624, kdy byl dům ze dřeva roubený s vížkou, a ještě o sto let později se už uvádí radnice jako zděná a „umně vykrášená“ po požáru kolem roku 1637. Tehdy spadla i vížka se zvonkem pány měšťanosty na sezení zvoucím a požár zničil cenné listiny.

Barokní podobu, včetně té bicí zvonkohry, dala radnici přestavba v r. 1708. Novou střechu šindelovou dostal dům v roce 1778 a byla znovu přestavěna už zmíněná dřevěná, dnes bychom řekli komerční, část.

Pak přišel ten tragický den 30. září 1874. Tehdejší Ryžoviště bylo plné uliček a zákoutí. Mnohé domy byly dřevěné, část krytá slámou, všude dřevěné kolny a chlívky. Na okrajích také dřevěné stodoly, v té době plně sklizeného suchého obilí. Mlátilo se tehdy totiž až v zimě, často i po Vánocích, když bylo více času a foukal vítr, který odnášel plevy. Těž ceny obilí byly v zimě vyšší.

Zprávy o počátcích požáru se shodují v tom, že vypukl v domě č. 97, který stál přibližně v místech, kde je vchod do bývalého statkářského kulturáku. Sám dům č. 97 byl zděný a štítovou zdí sousedil s domem č. 98. Okolo obou stavení jsou na mapě z roku 1819 zakresleny kůlny a chlívky, které je ze všech stran obklopují. Při pohledu na plán se zdá, že ohnisko požáru je dost daleko od náměstí a stavebně nesouvisí, protože je odděluje další blok domků a ještě další, na tehdejší poměry dost široká, ulice. Dnes by nebyl problém takový požár lokalizovat - my se vrátíme do onoho 30. září, kdy hospodář posílá mladou služebnou dívku, aby mu v komoře nalila z velké láhve trochu kořalky. Bylo odpoledne, ale v komoře asi bez oken byla tma, a tak si rozsvítila svíčku a tu postavila na starou truhlu s moukou. Pak se snažila nalít kořalku do menší nádoby a přitom jí láhev vyklouzla z ruky a rozbila se. Snad byla povelena i zapálená svíčka, alkohol se vzňal a dívka v panice vyběhla z komory a utíkala pryč z domu. Za chvíli už byl dřevěný přístavek v jednom plameni, od něj chytila slaměná střecha domu, načež oheň přeskočil na vedlejší dům, hořely už i kůlny a přístavky. Teprve pak byl oheň zpozorován, začal křik, panika, chaos. Mnozí lidé v okolních domech nebyli doma - bylo odpoledne - začal foukat i mírný západní vítr.

Je typické pro (nejen) tehdejší dobu, že dlouho nikdo nic neorganizoval a naopak se sbíhali čumilové ze zdánlivě bezpečných částí města. Obrázek z tisku tehdejší doby je sice výplod fantazie autora v Brně, ale takovou situaci vystihuje. Akorát ta parní stříkačka v Ryžovišti nezasahovala. Navzdory úsilí postižených začaly hořet další domy a plameny se postupně blížily až k náměstí. Nebylo to zas tak rychlé, první dům shořel před pátou hodinou odpolední a domy „na rynku“ začaly hořet až za soumraku. Majitelé domů č. 35 - 40, které tvořily západní frontu náměstí a k nimž se blížila ohnivá záplava, strhávali střechy pokryté šindeli a házeli je na náměstí spolu se slámou a haraburdím z podkrovní. Tím se na rynku vytvořila vrstva hořlavého materiálu a po něm se oheň přiblížil až k radnici, o kterou si až do setmění nikdo nedělal starost - zdála se tak daleko a bezpečná.

V té době už do Ryžoviště dorážely narychlo zorganizované skupiny z okolních obcí, vybavené většinou dřevěnými a plátěnými kbelíky, ručními stříkačkami, žebříky a háky. Chaos vrcholil, četníci z Rýmařova se snažili udržet pořádek, přijížděli i různí okresní činitelé s jistě dobře míněnými radami a také kněží z okolních farností, připravení poskytovat duchovní útěchu. Okolo deváté večer najednou vzplála dřevěná krytina radnice, dva četníci se pokoušeli zachránit nějaké dokumenty, ale jinak se nechala radnice shořet - každý měl starost o sebe. V té době se obrátil vítr, snad vlivem horka z požáru, a ohně přeskočily přes potok na severní část se stodolami. Poměrně ušetřena zůstala jižní část náměstí i okolí fary a kostela.

Když se přiblížila půlnoc, začala zvonkohra na radniční věži vyzváňet tóny mariánské písně a zároveň hodiny odbíjet půlnoc. Když dozněl dvanáctý úder a „cimbál

Obrázek z tisku tehdejší doby - výplod fantazie autora

věžní“ doklinkal, tak prý přesně v tom okamžiku se radniční věž zřítíla do již dohořívajícího spáleniště budovy radnice.

K ránu se požár uklidňoval, a když vyšlo slunce, z troskek domů a stodol už jen spoře stoupal dým. Úřední komise z Rýmařova hned zahájila šetření, přijeli komisaři z Olomouce a všichni se brodili neuvěřitelným nepořá-

kem mezi domy Ryžoviště - peřiny, nádobí, nábytek, zvířectvo, šatstvo - lidé až do rána vynášeli věci z ještě nezasažených domů v očekávání katastrofy, která naštěstí skončila. I tak byla bilance otřesná: 106 domů a domků, téměř 70 kůlen a chlívků, 38 stodol s nevymláceným obilím. Odhadnutá škoda cca 412 tisíc zlatých, tedy 825 tisíc rakous-

kých korun. Přepočteno na dnešní peníze přes 80 milionů. Radnice už nebyla obnovena, mnoho lidí se z městečka vystěhovalo a někteří až do USA nebo „jen“ do Vídně, příp. do rozvíjejícího se průmyslového okolí Ostravy. V Ryžovišti se pak na nějaký čas podařilo rozvinout textilní průmyslové podniky i výrobu podkov atd. a s tím při-

šel i kratší čas prosperity na straně jedné a organizovaného proletariátu na straně druhé. Ale tragický požár jako by otrásl měšťanským sebevědomím upadajícího městečka a sestupná tendence se promítá až do našich dnů. Všechna čest těm, kdo se pokouší v současnosti tento trend zvrátit.

*Jaroslav Chytil,
Lomnice u Rýmařova*

NAŠE LISTÁRNA

Koncert před frontou

Z měsíce dubna uplynula téměř polovina, ale stále byl nějaký churavý, jako kdyby mu v patkách seděla zima, kterou ne a ne ze sebe setřást. Přitom je to měsíc počátku nového života, který dokáže pořádně rozevřít náruč všemu znovu a znovu začínajícímu, všemu, co raší ze země, z větví, i všelijaké žouželi beroucí se kdoví odkud. Ani polyfonie ptačích hlasů nebyla nijak výrazná, snad se báli jásat nad něčím, co dosud vlastně pořádně nezačalo. Možná že duben tížilo jeho každoroční těhotenství, těhotenství naděje nového života. Přitom čtvrtý měsíc pětačtyřicátého roku byl těhotný hned dvakrát. Každoročně se opakujícím probouzením přírody a nadějí brzkého konce války táhnoucí se již šestý rok a sedící v týlu každého člověka jako přišerný upír sající krev z údů. Také tato saň si uvědomovala vlastní neodvratný konec, a proto se snažila svůj zcela zbytečný a všekazící život prodloužit co nejdéle. Cáry mlhy táhnoucí se poli a lukami byly rouškami smutku nad celým rázem počasí, který ještě zvyšovaly slzy deště kanoucí z nízkých mraků. Vítr si s obláčky mlhy pohrával jako kotě s lehkým hadříkem. Občas do nich foukl, pohnul s nimi, ale byla to pro něj jen hra.

A do tohoto času naděje i úzkosti, skrývaného očekávání, ale také neskrývaných obav z toho, co bude, až fronta zasáhne i naši vesnici, přišla skupina německých vojáků. Nebyla sice velká, možná dvacet třicet mužů, ale i tak jejich příchod celou obec zasáhl jako velký hnisavý vřed náhle se objevivší na citlivém místě těla. Ubytovali se ve škole, která již několikátý týden nesloužila svému účelu, a v nevelkém sále místního hostince.

K večeru třetího dne jejich pobytu se roznesla zpráva, že němečtí vojáci uspořádají na volném prostranství mezi dvěma domy koncert. „Koncert?“ divili se dospělí, „tihle vojáci, kteří jsou určitě rádi, že ustoupili alespoň do relativního poklidu, by měli náladu ještě koncertovat? To není možné, na co by hráli, žádné hudební nástroje jsme u nich přece neviděli.“ Všechno se zdálo nějak podivné. Psychikou vojáků počínaje a nutným vybavením pro hudební produkci konče. Jenže pochyby místních obyvatel a všechny jejich argumenty, proč koncert nemůže být, se začaly rozplývat, když ze sálu hospody vyšla skupina vojáků s židlemi a začala je na volném prostranství upravovat do úhledných půlkruhů. Zanedlouho bylo vše jasné. Přicházeli i vojáci se svými nástroji

a začali se usazovat na židlích. Nikdo jim nedával pokyny, kam si mají sednout. Všichni svá místa znali a nikdo se v zasedacím pořádku nezmylil. Za chvilku byly před židlemi také stojany s notami.

Většina nástrojů pro nás nebyla cizí. Byly zde hlavně housle, ty jsme znali dobře, protože na ně hrával pan řídící v hodinách zpěvu, ale je docela možné, že jsme i violy považovali za housle, protože nikdo z nás děti tehdy ještě ani nevěděl, že něco takového existuje, ale zato jsme poznali, že zde byla i dvě cello, a někteří se chlubilí úplným názvem - violoncello. Ovšem naši pozornost zaujala hned od začátku basa. Velmi dobře jsme ji znali, ale jen z obrazků Josefa Lady. Opravdovou basu dosud nikdo z nás neviděl. Kde také, vždyť na vesnici vyhrávala vždy jen dechovka, jenže v době okupace ani ta ne. Taneční zábavy se nesměly konat a slavnosti rovněž ne. Nebylo ani co oslavovat. Na vznik republiky se nemohlo vůbec zapomenout, datum 28. října jsem znali jen od rodičů, a 15. března jako začátek protektorátu, to nebyl den radosti, ale nenávisti a smutku.

Basa si rázem získala sympatie nás všech. Oči jsme v tu chvíli měli jen pro ni. Na ostatní hudebníky se nikdo ani nepodíval. Všichni pozorovali jen mladého vysokého basistu. Byli jsme však z počátku velmi zklamáni. Orchestr na pokyn dirigenta začal hrát, nástroje hudebníků se rozezněly. Jásaly ve fortissimu i něžně šeptaly v pianissimu, jen basista nic. Stál, držel svoji basu a snad jako my, hlouček dětí stojících nedaleko od orchestru, poslouchal, co hrají ostatní. Byli jsme z toho smutní. Proč basista nehraje? Copak netuší, že my čekáme právě na něj a chceme slyšet jeho nástroj? Ale on stále nic. První skladba dozněla, jenže basista se neozval ani jednou.

Orchestr začal druhou skladbu. A náš hrdina stále nic. Nevím, jestli se opíral o svůj nástroj nebo basa o něj. Ale po chvíli jsme zpozorněli. Hudebník se napřimil, postavil se pěkně rovně i basu upravil tak, aby na ni pohodlně dosáhl, a za chvilku začal. Nejdříve jen tak brnkal na struny, ale potom vzal smyčec položený na pulstu s notami a hrál smyčcem. Očima jsme na něm doslova viseli. Naše sympatie k mladému hezkému vojákovi v šedé uniformě německého Wehrmachtu rostly snad s každou notou, kterou zahrál. A což teprve, když basu při hře otočil kolem osy a hned zase hrál dál.

Pro nás to byl největší umělec z celého souboru.

Nebyli jsem rádi, když koncert skončil. Nešlo nám o krásu melodií, ale chtěli jsme vidět našeho vojáčka, jak mistrně zachází se svou basou.

Den míjel za dnem jako prach unášený větrem. Přišel konec dubna a začal květen. Vojáci stále bydleli ve škole i v hospodě a lidé jako by si na jejich přítomnost zvykli. Ale obavy z blížící se fronty mezi dospělými rostly víc a víc. Bavili se o tom, která místa v okolí již byla osvobozena, a snažili se zjistit, k jakým škodám přitom došlo. Jestli nejsou zničeny domy, jestli nejsou oběti na civilním obyvatelstvu a jiné. Všechny tyto diskuse však byly jen v oblasti dohadů, protože nikdo neměl ani přibližné informace, jak to za frontou vypadá. Někteří lidé se s prvními květnovými dny uchýlili raději do sklepů, aby byli více chráněni před nebezpečím, které z osvobozovacích bojů hrozilo. A 3. května hned ráno se roznesla obcí zpráva, že dnes budeme určitě osvobozeni. Z čeho ale pramenila, nikdo nevěděl. Možná někdo zaslechl slůvko nebo větu mezi německými vojáky. Třeba to bylo „... heute, heute ...“. Němci určitě měli přesnější informace než civilisté. Byli i takoví, kteří tomu „heute“ moc nevěřili. Němečtí vojáci nedělali žádná zvláštní opatření před blížícími se boji. Nikde se nekopalý základy, nebudovala se kulometná hnízda, zkrátka nic. „Ti utečou, sotva se objeví první ruský voják“, říkali někteří. „Určitě mají fronty plné zuby a budou rádi, až bude konec.“ Ale to všechno byly jen dohady nebo zbožná přání. Určitého nevěděl nikdo nic.

Jenže to „heute ...“ netrpělivě očekávané, radostné i obávané „dnes ...“ skutečně nastalo. Odpoledne se z dolního konce obce znenadání ozvala střelba. A nebyly to ojedinělé výstřely, ale pořádný rachot přinejmenším z desítek pušek, které pály jedna přes druhou. Zdálo se, že se střelba blíží, jenže za chvíli rány umlkaly, už to nebylo souvislé burácení, chvilkami bylo i ticho. Zlověstné, nebo nadějně? A pak zase střelba z pušek, ale jen z několika a vždy do ní zaznívaly dávky z kulometu. Ne dlouhá palba, jen několik výstřelů po sobě jakoby mířených na různá místa. Tatata ... tatata ... Střelba z pušek se ozývala ještě méně. Ticho přerušované jen palbou kulometu a jednotlivými sporadickými výstřely bylo více než zlověstné. Němci páli na Rusy z kulometu a ti nemohou

dál. A bylo tomu tak. Asi uprostřed vesnice byl vypálený dům. Bez střechy, jen komíny a obvodové zdi. Právě toto místo si vybral německý kulometčík. Ležel na půdě a prázdným okýnkem střílel na vše, kde se jen něco hnulo. Ostatní němečtí vojáci také stříleli, ale jen tak, bez míření vypálili proti postupující mase svých nepřátel, našich osvoboditelů. Stříleli, ale přitom utíkali. Otočili se, vystřelili a utíkali dál kryjíce se za domy i za vším, kde to jen šlo. Zdálo se, že střílejí jen proto, aby stačili utéct. Ale voják s kulometem, to bylo něco jiného. Jakmile v prostoru před sebou uviděl pohyb, okamžitě se ozvalo jeho zlověstné tatata ... Jemu nešlo o záchranu života. On usiloval o likvidaci nepřátel. Bylo patrné, že chce zastavit jejich postup, a taky se mu to dařilo.

Ovšem i jeho protivníci si dokázali poradit. Za chvíli se na druhé straně domu objevila skupina vojáků. K překvapení těch, kteří z domů v okolí pozorovali, co se zde děje, to nebyli Rusové. Teprve později vyšlo najevo, že jsou

to Rumuni. Vojáci si přinesli i žebřík, který cestou někde vzali. Dostali se sem přes dvory a zahrady, takže jejich postup kulometčík nemohl zastavit. Neviděl je. Žebřík postavili k okénku a jeden z vojáků vylezl nahoru. Nejdřív opatrně nahlédl dovnitř. Pak o pár přiček ještě povylezl a přes holou zeď vystřelil. Kulomet se víc neozval. Voják skočil na půdu a za ním všichni ostatní. Z ostřelované strany se ozval křik vítězů, kteří už bez střelby utíkali dál. Za chvíli byla celá vesnice v jejich rukou. Ostatní Němci byli dávno pryč.

Jásání, vítání a objímání osvoboditelů bylo velmi živé. Brzy to nebyly jen holé ruce podávané rumunským vojákům, ale lidé přinášeli jídlo i pití. Kousky uzeného masa, plátky špeku s chlebem, koláče - co kdo doma měl, tím vítal zablácené příchozí jako své hosty. Nejedna láhev slivovice se přitom vyprázdnila, ale nikdo nelitoval. Ti v uniformách si to zasloužili.

Vojáci z půdy snesli kulomet a tělo vojáka sho-

dili na zem. Kulomet odnesli, mrtvého nechali na místě.

Když první nadšení z osvobození alespoň poněkud opadlo, objevily se před domy i děti. Brzy si všimly německého vojáka jen tak pohozeného před vyhořelým domem. Ležel obličejem k zemi a krev prosakující přes uniformu dávala tušit, že už není živý. „Já ho obrátím,“ ozvalo se z hloučku dětí, který kolem něj vznikl. A hned se našli další, kteří mu pomohli. Sotva jej obrátili na záda, všichni ustrnuli. „Jé,“ vydralo se z několika úst. „Basista.“ „Náš basista,“ dodal jeden z chlapců. Chvilí bylo ticho. Nikdo ani nehlesl. „To je škoda, že ho zastřelili,“ řekla lítostivě copatá dívenka. „Takový hezký voják, to byl a jak pěkně hrál na basu! Mně je ho líto.“ „Mně ne,“ řekl tvrdě jeden z větších chlapců, „kdyby měl v rukách basu, a ne kulomet, tak se mu to nestalo.“

A měl pravdu. Hudba vytváří mezi lidmi porozumění, ale hlavně - nezabíjí je.

Vratislav Konečný

Sport

Motokrošaři bojovali v Ondřejovské dolině

Příznivci motoristického sportu přišli v neděli 22. května povzbudit motokrosové jezdce, kteří se sjeli již po čtyřiatřicáté do Ondřejovské doliny, aby změřili síly na Přeboru Moravy 2005. Na startu závodu stanulo celkem sto třináct jezdců ve čtyřech kategoriích - 125 cm³, Open, Hobby a Veteráni (A, B, C).

Diváci viděli na trati také rýmařovské motokrosové jezdce, například Jaroslava Janoše se startovním číslem 54 v kategorii

Veteránů B, který se s motocyklem Suzuki (stáj SMS Motokros Opava) nakonec celkově umístil na 7. pozici, dále Martina Skopala se startovním číslem 5 v kategorii Open, ten dojel na stroji KTM za stáj Ke Stone Racing Team celkově na 9. místě. V kategorii 125 cm³ závodil Josef Šustr se startovním číslem 64 (22. místo) na stroji KTM ze stáje SMS Motokros Opava a Petr Kováč, ten měl startovní číslo 52, sedlal rovněž KTM

a skončil na 26. místě (stáj SMS Motokros Opava). Diváci viděli Luboše Rožňáka (st. č. 53) v kategorii Veteránů C, který vybojoval 8. pozici na stroji KTM za stáj SMS Motokros Opava a nově v kategorii Hobby Evžena Kroutila (st. č. 62), který vybojoval 15. příčku. Na trati se objevili také bratři Radek a Pavel Šašinkovi z Horního Města, kteří sedlali své stroje Kawasaki a KTM za stáj Pa + Ra junior team Horní

Město v soutěžní třídě 125 cm³. Bylo se opravdu na co dívat. Výborný terén a kvalitně připravená, i když letos místy velmi prašná dráha, průměrná návštěvnost diváků na závodech a početné pole jezdců svědčí o tom, že je o tento stále atraktivní motoristický sport zájem. Poděkování si zaslouží všichni organizátoři, technický personál, záchranáři, rozhodčí, zkrátka všichni, bez kterých by se tento sportovní podnik nemohl uskutečnit. JiKo

Celkové výsledky

Třída 125 cm³

1. Jiří Bittner (251)
2. Tomáš Fajkus (74)
3. Marek Demel (10)

Třída Veterán

A (40 - 46 let)

1. Roman Heinrich (1)
2. Vladimír Hladík (17)
3. Miroslav Štaud (36)

Třída Open

1. Jindřich Hrabica (11)
2. Václav Švástal (53)
3. David Brabec (44)

B (47 - 52 let)

1. Antonín Peč (29)
2. Karel Liška (926)
3. František Buřvald (57)

Třída Hobby

1. Daniel Galica (3)
2. Milan Vašíček (42)
3. Daniel Jarnot (70)

C (nad 53 let)

1. Alois Petrovský (56)
2. Antonín Křápek (52)
3. Ludvík Poruba (61)

Organizace a spolky

Zkoušky záchranářských psů Základní organizace Rýmařov

O teplém a slunečném víkendu 23. a 24. dubna se konaly ve Stříbrných Horách zkoušky záchranářských psů v kategoriích ZZZ

(zkouška záchranné způsobilosti), ZZZP1 a ZZZP2 (zkoušky záchranářských psů 1. a 2. stupně), které posuzoval mezinárodní roz-

hodčí Karel Pavlík z Bruntálu. Pořadatelem akce byla Záchranná brigáda kynologů Olomouckého kraje.

Výsledky:

Kategorie ZZZ

J. Koudelová + Frost - Slovanský dům (něm. ovčák)	191 bodů <i>výborně</i> (ZKO Rýmařov)
A. Mereda + Cassia - Irluka (něm. ovčák)	187 bodů <i>velmi dobře</i> (ZKO Rýmařov)
J. Koudela + Freia - Slovanský dům (něm. ovčák)	185 bodů <i>velmi dobře</i> (ZKO Rýmařov)
M. Kučera + Gucci - Laryka (něm. ovčák)	182 bodů <i>velmi dobře</i> (ZKO Jeseník)
R. Valíček + Zak (kokršpaněl)	180 bodů <i>velmi dobře</i> (ZKO Rýmařov)
Z. Mrňka + Horus - Ballotada (rotweiler)	175 bodů <i>dobře</i> (ZKO Rýmařov)

Kategorie ZZZP1

J. Koudela + Freia - Slovanský dům (něm. ovčák)	292 bodů <i>výborně</i> (ZKO Rýmařov)
J. Koudelová + Frost - Slovanský dům (něm. ovčák)	290 bodů <i>výborně</i> (ZKO Rýmařov)
M. Zbořilová + Carin - Dobré bydlo (malý knírač)	279 bodů <i>velmi dobře</i> (ZKO Přerov)
J. Sedláčková + Aramis - Stříbrné tlapy (malý knírač)	271 bodů <i>velmi dobře</i> (ZKO Jeseník)

Kategorie ZZZP2

A. Labounková + Dan (labrador)	279 bodů <i>velmi dobře</i> (ZKO Jeseník)
M. Zbořilová + Carin - Dobré bydlo (malý knírač)	266 bodů <i>dobře</i> (ZKO Přerov)

Za ZKO Rýmařov Jiřina Koudelová

Mistrovství Moravy stopařů

V průběhu více jak tří měsíců probíhaly přípravy na mistrovství Moravy stopařů, pořádané kynologickým klubem Stará Ves 14. května 2005. V polovině ledna bylo zapotřebí vydat propozice a rozeslat je do blízkých i vzdálených organizací. První přihlášky přišly hned na začátku února. Potom se sesypaly jako lavina. Příprava katalogu, bodovacích listků, výsledovky, naplánovat občerstvení atd. atd.

Jelikož se jednalo o závody, v nichž hlavní a jedinou disciplínou byla stopa, bylo velmi důležité pečlivě vybrat terény, na kterých by mohly být stopy, a to ne ledajaké, položené. Jak taková stopa podle zkušebního řádu Českého klubu německých ovčáků vypadá? Pokládá ji kladeč, psu i psododu neznámý, tři hodiny před tím, než je psem vypracována, a navíc je ještě dalším kladečem překřížena, a to 30 minut před uvedením psa na stopu. Celkový časový limit pro vypracování stopy je 40 minut. Dlouhá je 2000 kroků, musí na ní být dva ostré úhly a jeden oblouk o poloměru 10 - 15 m. Začátek stopy je psu ztížen tak, že oproti většině

jiných stop, kde je začátek jednoznačně určen cedulkou, u této stopy musí pes najít začátek označený předmětem v prostoru čtverce o velikosti 20 x 20 m. Na vyhledání má limit 3 minuty. Teprve potom může pokračovat dále. Psovod jde za psem na stopovacím vodítku (pes může pracovat i na volno) ve vzdálenosti 10 m. Na stopu je položeno celkem sedm předmětů, které pes musí označit, a to buď že si u něho sedne nebo lehne, popř. předmět zvedne. Předměty jsou většinou kousky jekoru (může být i kůže, koženka, textil, krovral nebo dřevo) daného rozměru a každý z kladečů je má u sebe cca 30 minut před položením stopy, aby byly dostatečně prosyceny jeho pachem. Posuzuje se jak vyhledání začátku stopy, tak sledování stopy, vypracování jednotlivých lomů a nalezení předmětů. Celkový možný počet bodů je 100, ale u této náročné stopy jej jen málokterý pes dosáhne. Velkou roli hraje psychická vyrovnanost psodova i psa, doba tréninku a taky počasí. Při velkém větru, který foukal v sobotu, byly podmínky hodně ztížené.

Vítězové závodu, zleva: 2. místo Jarmila Olšarová (92 b.), 1. místo Miroslava Tichá (97 b.) a 3. místo Zuzana Daušová (90 b.)

Zájem přihlásit se na mistrovství byl veliký, ale jen 16 přihlášených mohlo nastoupit a kvůli nemoci jednoho psa nakonec závodilo se svými čtyřnohými kamarády jen 15 psododů. Přijeli doslova ze všech koutů naší republiky, někteří dokonce již v pátek a zůstali do neděle. Jídla a pití je na našem cvičáku vždy dostatek. Nemalou měrou k velmi úspěšnému průběhu akce přispěli Lesní správa Janovice, firma Horymas a soukromý zemědělec pan Jan Hořák, kteří byli tak laskaví a povolili vstup na své pozemky. Dále pak souhra všech našich členů, kteří pracovali na 100 %, aby ak-

ce tak velkého významu proběhla bez jediné chybičky. Velké záze-
mí máme u pana Jiřího Slováčka, který má jakožto technický vedoucí na starosti „papírování“ v průběhu celého závodu. Všem touto cestou moc děkuji!
Kdybych chtěla nakonec jednou větou shrnout celou akci, asi bych použila slova klasika: „Jedno je jisté, nebyl to promarněný den!“ A my pevně doufáme, že příští rok se zase všichni sejdem a pobavíme. Vždyť pejskařina je a měla by být především zábava.

*Matulová Lucie,
jednatelka KK Stará Ves*

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel./fax: 554 211 410, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. **Uzávěrka dne:** 19. 5. 2005. **Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor:** Mgr. Jiří Konečný. **Adresa redakce:** Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 737 802 259, e-mail: rymhor@seznam.cz

Vyšlo dne: 27. 5. 2005. **Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 2. 6. 2005,** další číslo vyjde 10. 6. 2005.

Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 717 196, e-mail: apro@iol.cz

Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017.

Cena 10,- Kč

Vysoká škola podnikání, a.s. Business School Ostrava plc

Dne 15. 6. 2005 se uskuteční od 16 do 18 hodin v budově Základní školy a městského osmiletého gymnázia na ulici Školní 2 v Bruntále (Petrín), v prostorách Vysoké školy podnikání,

den otevřených dveří.

Všem zájemcům budou poskytovány informace o podmínkách přijetí a průběhu studia na Vysoké škole podnikání, pobočce v Bruntále.

Vyplatí se podporovat soukromou VŠ ?

- průmysl se potýká s nedostatkem kvalitních odborníků - inženýrů a techniků
- přijetím absolventa bez možnosti vyzkoušet jej „načisto“ obvykle podnik kupuje zajíce v pytli
- možnost ovlivňovat zaměření institutu je unikátní
- podpora VŠ zvyšuje image podniku ve společnosti
- možnost vyzkoušet budoucí potenciální pracovníky dlouhodobě v provozu vlastní firmy je v důsledku pro podnik velkým ekonomickým přínosem
- budoucí zaměstnanec je třeba hledat a získat již v době studia
- možnost reklamního a marketingového využití partnerství podniku s VŠ

Konzultační středisko

Vysoké školy podnikání, a.s. v Bruntále

VÝUKA A STUDIUM

- Ve školním roce 2005 – 2006 bude opět otevřen v Bruntále studijní program Ekonomika a management, obor **Podnikání**, který je vyučován formou kombinovaného bakalářského studia trvajícího 3,5 roku. Studenti navštěvují přednášky jedenkrát měsíčně od pátku do neděle.
- Specializace: Podnikání, Informatika a internet v podnikání, Podnikání v obchodu a službách, Podnikání v životním prostředí, Podnikání v cestovním ruchu, Business finance, Podnikání ve sportu a rekreaci.
- VSP, a.s. nabízí rovněž navazující magisterské studium v oboru Podnikání v délce 2,5 roku, v kombinované formě studia.

PRO KOHO JE STUDIUM URČENO

Podmínkou přijetí je maturita a absolvování přijímacího řízení. Studium je díky kombinované formě studia vhodné i pro zaměstnané.

CENA STUDIA

Roční školné je beze změny a činí 25.900,- Kč, včetně základních výukových materiálů. Cenu lze bradit formou dvou splátek.

TERMÍNY PŘIJÍMACÍHO ŘÍZENÍ

23.6., 11.7., 11.8., 25.8., 1.9. 2005

Bližší informace a přihlášky:

Konzultační středisko Vysoké školy podnikání, a.s. v Bruntále
Nádražní 20, tel.: 775 295 599, e-mail: VSP-Br@seznam.cz

STAVEBNINY ESO s.r.o.

DODAVATEL STAVEBNÍHO MATERIÁLU

Bruntál, Zahradní 32A

Rýmařov, 8. května 61

tel.: 554 254 445

NYNÍ VELMI VÝHODNÝ NÁKUP

OD
1. června

SLEVVY

DO
30. června

Betonové výrobky: 6%

(obrubníky, překlady, PZD, zatravnovací tvárnice, aj.)

Cemix 082, 030, 033, 023 5%

Komínové vložky 6%

Dveře 8%

SCHIEDEL (komínový systém) 8%

Nopová folie 6%

KARI síť (ocelové síť do betonu) 5%

Najdete nás i na internetových stránkách

<http://home.tiscali.cz/stavebninyeso>

Jsme tady pro VÁS

Autoprodejna Petr Lašák, Revoluční 26, 795 01 Rýmařov

tel.: 554 211 577, 608 830 940, www.autolasak.cz, e-mail: autolasak@quick.cz

Audi TT Coupé 1.8, 1. majitel, 7 740 km, aut. klima, 4x airbag, ESP, ASR, ABS, CD, rádio, centrální, el. vybava a další. Cena: 695 000 Kč.

Renault Thalia 1.4 R, 1. maj., r. v. 2001, 103 400 km, 4x airbag, ABS, rádio, posil. říz., el. zrcátka a okna, centrální. Cena: 178 500 Kč.

Opel Vectra 2.0 Di, r. v. 1997, 184 tis. km, 2x airbag, ABS, rádio, imobilizér, posil. říz., el. zrcátka a okna, centrální. Cena: 129 000 Kč.

VW Passat Combi 1.9 Tdi, klima, r. v. 1998, 137 tis. km, 4x airbag, ABS, centrální, el. okna a zrcátka. Cena: 238 500 Kč.

Peugeot 206 1.1 XR, CZ, 1. maj., r. v. 2000, 77 800 km, airbag, imobilizér, zámek řadičích páky. Cena: 189 000 Kč.

Ford Mondeo Combi 2.0 TDDi, klima, r. v. 2001, 109 tis. km, 8x airbag, ABS, CD, rádio, el. vybava, palub. poč., centrální a další. Cena: 279 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA Volkswagen New Beetle 1.9 Tdi, klima, 1. maj., r. v. 2000, 94 600 km, 4x airbag, ESP, ABS, alarm, el. vybava, centrální. Cena: 289 000 Kč.

Renault Mégane Scenic 2.0 16V, automat, r. v. 2001, 43 100 km, aut. klima, 6x airbag, ABS, el. vybava, centrální, CD. Cena: 289 000 Kč.

Ford Escort 1.8 16V klima, 1. maj., r. v. 1998, 78 tis. km, 2x airbag, ABS, CD, el. okna, posil. říz., centrální. Cena: 128 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA Opel Tigra 1.6, klima, 1. maj., r. v. 1999, 99 000 km, airbag, centrální, imob., el. okna, posil. říz. a další. Cena: 139 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA Ford Puma 1.4, klima, 1. maj., r. v. 1998, 129 000 km, 2x airbag, CD, imob., posil. říz., el. zrc. a okna, centrální. Cena: 158 000 Kč.

Peugeot 406 Combi 2.2 Hdi, 98 kW, r. v. 2001, 115 tis. km, aut. klima, airbagy, ASR, ABS, pal. poč., senz. stěr., el. vybava. Cena: 249 000 Kč.

Ford Focus Combi 1.8 TDCi, 1. maj., r. v. 2002, 149 tis. km, klima, 4x airbag, ABS, alarm, el. okna, posil. říz., centrální. Cena: 299 000 Kč.

Mercedes-Benz E 270 Cdi, automat, 1. maj., r. v. 2001, 178 tis. km, klima, 6x airbag, ESP, ASR, ABS, CD, plná vybava, tempomat. Cena: 589 000 Kč.

Š - Fabia Combi 1.9 SDi 47 kW, r. v. 2001, 122 tis. km, imobilizér, posil. říz., tažné, airbag, rádio. Cena: 199 500 Kč.

Škoda Fabia 1.4 MPI 44 kW, 1. maj., r. v. 2002, 69 tis. km, airbag, posil. říz., rádio, imob., zámek řadičích páky. Cena: 179 900 Kč.

Mazda Premacy 2.0 DIDT, r. v. 2000, 106 800 km, klima, 4x airbag, ABS, centrální, imob., el. vybava, posilovač řízení. Cena: 259 000 Kč.

Škoda Felicia Combi GLX 1.9D, 47 kW, r. v. 1997, 2x airbag, ABS, rádio, el. okna a zrcátka, posil. říz., tažné, centrální. Cena: 119 900 Kč.

Š - Felicia 1.3 GLXi 50 kW - 1. maj., r. v. 1997, 48 900 km, rádio, imobilizér a další. Cena: 98 000 Kč.

NOVÁ NABÍDKA Š - Octavia Combi 1.9 TDi Elegance, r. v. 2001, 55 tis. km, klima, 2x airbag, ASR, ABS, el. vyb., palub. poč., centrální, CD. Cena: 368 000 Kč.

Ford Transit 2.4 TDi valník DOKA, 7 míst, r. v. 2002, 42 tis. km, airbag, imob., posil. říz., tažné. Cena: 395 000 Kč bez DPH.

Škoda Felicia combi LX 1.9 D, r. v. 1998, 80 tis. km, airbag, CD, rádio, centrální, imob., posil. říz., el. zrcátka. Cena: 129 000 Kč.

Renault Twingo 1.3, 3dvěř., r. v. 1993, 115 tis. km, rádio, Al kola, zadní stěrač. Cena: 78 000 Kč.

Ford Escort 1.8 D, r. v. 1995, 111 tis. km, airbag, ABS, rádio, centrální, imob., el. okna, posilovač řízení, tažné. Cena: 88 700 Kč.

Otevírací doba: Po - Pá 8.00 - 17.00, So 8.00 - 12.00

Výše splátky po dobu úvěru je nemenná včetně pojištění. • K uzavření úvěru není potřeba potvrzení o příjmu.

• **Výkup za hotové:** Váš automobil vám vykoupieme okamžitě po osobní domluvě.
• **Komisioní prodej:** neúčtujeme parkovné, rychlý prodej, vyřízení všech formalit samozřejmostí.

• **Protiúčet:** při koupi nového vozu můžete platit vaším stávajícím vozidlem.
• **Úvěr autoCREDIT od GE Money Auto:** akontace již od 0%, výhodné havarijní pojištění a povinné ru-

čení. Na sjednání úvěru potřebujete dva platné doklady totožnosti, bankovní spojení a cca 45 minut času. U všech vozidel prověřen původ.

• Ke každému vozu pohonné hmoty v hodnotě 1000 Kč •

auto CREDIT

GE Money Auto

AKCE

Ke každému zakoupenému vozu financovanému přes GE Money Auto:
+ Defendlock nebo Construct v hodnotě 10.000 Kč + slevová karta na benzin Benzin Plus
+ kreditní karta s úvěrovým rámcem až 75.000 Kč + digitální fotoaparát Olympus

!!! A TO VŠE ZDARMA !!!